

Almanlar Taman yarım adasında bir şehir işgal ettiler

Stalingradın mahallelerinde muharebeler devam ediyor

Moskova, Stalingradın batı cenubunda ileri hareketi durdurulduğunu bildiriyor

Başvekilin köylerde tetkikleri

Saracoğlu Bayburd, Gümüşhane ve Trabzoda tetkiklerde bulundu

Gümüşhane 5 (A.A.) — Başvekilimiz ve sayın eşleri, dün sabah saat 9 da beraberlerindeki zevatla Aşkale'den Trabzoda hareket etmişlerdir. Başvekilimiz Aşkale - Trabzon yolu üzerinde bulunan bütün köyler halkı tarafından sevgi tezahürleriyle karşılanmış ve bu köylerde tevakkuf ederek köylülerle ihtiyaçları ve dilekeleri hakkında konuşmuşlardır.

Bayburdda

Başvekilimiz, saat 11 de Bayburda gelmişlerdir. Bir kitle asker, mektepliler, futbolcular ve şehir meydanını dolduran binlerce Bayburdu tarafından karşılanmışlardır. Küçük bir kız çocuğu bayan Saracoğluya bir buket vererek kendilerine hoş geldiniz demiştir. (Devamı 5 inci sayfa)

Mısırdaki muharebe tekrar başladı

İngilizler taarruza geçtiler

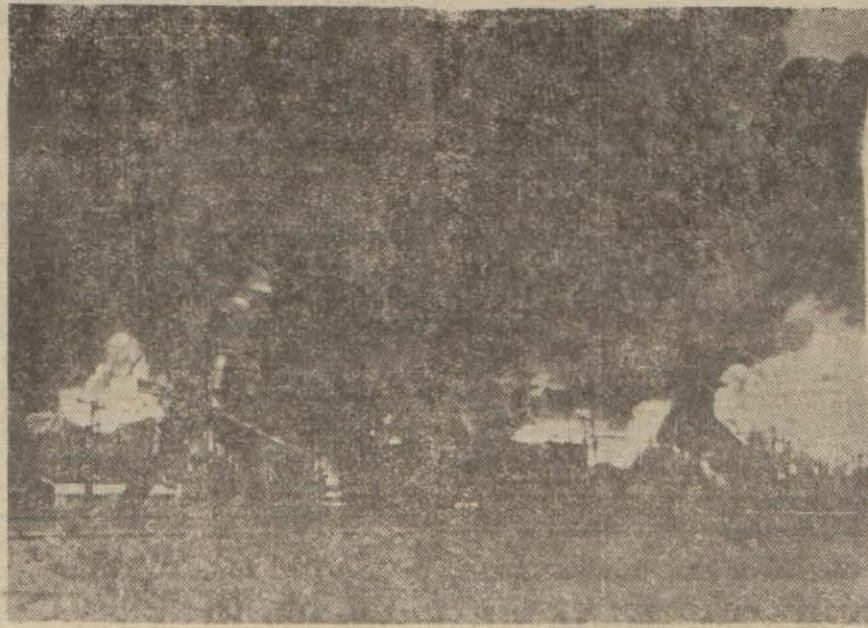
Berlin alınan esirler arasında bir liva kumandanının bulunduğunu bildiriyor

Kahire, 5 (A.A.) — Cumartesi günü negredilen tebliğ:

Muharebe bölgesi üzerinde hava faaliyeti dün küçük miktarda olmuştur. Bununla beraber bomba tayyarelerimiz düşman işareti kollarını muvafakiyetle bombardıman etmişlerdir. Müttefikler tarafından Perşembe, Cuma gecesi Tobrukun şimalinde düşman gemilerine karşı bombalar ve torpillerle yapılan taarruzlar esnasında biri muhrib olmak üzere 3 gemide yangın çıkarılmış ve galib bir ihtimalle bu gemiler batırılmıştır.

Uzun menzilli av tayyarelerimiz Sollum ile Sidi Barrani a-

Novorosiskiye karşı Alman baskısı arttı

Krosnodorda Alman işgali esnasında büyük gaz depoları yanarken

Berlin 5 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Taman yarım adasında hızlı bir ilerleme neticesinde Tamanskaya şehir ve limanı işgal edilmiştir. Novorosiski şimal batısında, Alman ve Rumen kitlelerinin hücumu şiddetli savaşlar içinde devam ediyor. Novorosiski limanında 2 nakliye vapuru atılan bombalarla hasara uğratılmıştır.

Stalingrad tahkimli çevresinde, Alman Rumen kitleleri kuvvetli bir surette müdafaa edilen birçok modern tahkimler almıştır. Düşmanın karşı hücumları püskürtülmüştür. Şehrin şimalinde düşman pek büyük piyade kuvvetleri ve zırhlı unsurlarla şaşırtma hücumları yapmışsada bu hücumlar püskürtülmüş ve 40 tan fazla tank tahrib edilmiştir. (Devamı 5 inci sayfa)

Askerî vaziyet

Şark cephesinde ve Mısırdaki dün neler oldu, yarın neler olabilir?

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: Dünkü Alman resmî tebliği Taman yarımadasının şark kısmındaki Taman körfezinin cenub sahilinde kâin Tamanskaya şehrinin zapt

dıldığını bildirdikten sonra Almanlarla müttefiklerinin Kafkas dağlarının batı kısmı ile şimal orta kısmındaki ve Stalingrada karşı olan ta-

(Devamı 6 inci sayfa)

Mısırda gelen Amerikan askerî heyetinin reisi Tümgeneral Maksvel ve Mısırdaki yeni bir Amerikan tankının cepheye sevk

Havzada seylâb

Köylere elma büyüklüğünde dolu yağdı

Sellere kapılan 4 çocuk boğuldu

Havza, (Hususi) — 30 Ağustos Pazar günü saat 17 raddelerinde yağın dolu ve yağmur, şiddetini artırarak çok büyük miktarda bir seylâb husulüne sebep olmuştur. Bu yüzden yüzlerce hayvan ve birçok insan zayıtı olmuştur.

Havzaya üç saat mesafede bulunan Hilyas köyünde tarlalarda mısır beklemekte olan Abdullah Demircinin 12 yaşlarındaki oğlu Abdurrahman, 12 yaşlarındaki kızı Munise ve aynı köyden Ali

(Devamı 5 inci sayfa)

Akdeniz'de bir mihver ticaret gemisiyle bir muhrib batırıldı

Kahire, 5 (A.A.) — Torpil taşıyan uçaklar İngiliz hava ordusuna ve Avustralya hava ordusuna mensub bomba uçakları Perşembe gecesi Akdenizde bir düşman kafilesinin yerini keşfetmişler ve şiddetli bir hücumla geçerek 5 bin tonlütuluk bir tüccar gemisini batırmışlar ve bir

(Devamı 5 inci sayfa)

Bremen'e şiddetli bir hava akını yapıldı

Londra 5 (A.A.) — İngiliz hava ordusuna mensub önemli sayıda bomba uçağının dünkü Cuma günü akşamı Bremen üzerine bir akın yaptığı haber verilmektedir. 11 bomba uçağı kayıptır.

Berlin 5 (A.A.) — Resmî tebliğ: 4/5 Eylül gecesi, İngiliz hava kuvvetleri Bremen şehrine bir ted-

(Devamı 5 inci sayfa)

Belfasta hakiki bir sokak muharebesi oldu

Londra, 5 (A.A.) — Dün Belfasta hakiki bir sokak muharebesi olmuştur. Polis memurları ile silahlı adamlar arasında ateş teati edilmiş, polis takviye ve zırhlı otomobil göndermek zorunda kalmıştır. Bir yaralı hastaneye kaldırılmıştır. Müttefikler yuvalarından çıkarılmış, şehir etrafında zırhlı otomobillerle kordon kurulmuştur.

Pilevne harbine girmiş bir ihtiyarın beyaz saçları tekrar kararıyor!

Biga (Hususi) — Şehrimize bağlı Samedeli köyünde oturan Pilevne göçmenlerinden Mehmed Ali Bayrakdaroğlu ismindeki doksan beşlik bir ihtiyarın kar gibi bembeyaz olan saçları karamağa başlamıştır. Buna rağmen gür sakalı, pamuk gibi beyaz durmaktadır.

Gayet hoş sohbet olan ve Pilevne muharebesinde babasının -Osman Paşanın bayraktarı olduğunu söyleyen- Mehmed Ali Bayrakdaroğlu (Devamı 6 inci sayfa)

İnhisarlar Vekili diyor ki:

"Zamdan sonra inhisar maddelerine talep azalacak sanırken bilâkis arttı,"

Bir ay sonra inhisarlar idaresi çekirdek kahveyi 500, çekilmiş kahveyi 630 kuruşa, çayın kilosunu 13 - 17 liraya satmaya başlayacak

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz kahve ve çay hakkındaki tedbirlerini bitirmiştir. İnhisarlar Vekili dün İnhisarlar İdaresinde umum müdür ve şube müdürlerinin yaptıkları bir toplantıya riyaset etmiş ve bu toplantıda yeni inhisar maddelerinin tevzi ve istihsaline aid bazı kararlar verilmiştir. Toplantıyı müteakib Gümrük ve İnhisarlar Vekili bir muharririmize şunları söylemiştir:

Çay ve kahve işleri

«İnhisarların kahve ve çay işleri zahiren biraz yavaş fakat hakikatte mümkün olan sınırla ve intizamla yürümektedir. İlk mesele mevcut kahve ve çayların muayene ve satın alma işi idi. Verilen beyanname adedi 6000 i mütecadizdir. Şimdiye kadar bunların hepsi birer birer elden geçirilmiş, stoklar tesbit edilmiştir. Bir taraftan da muayene

(Devamı 2 nci sayfa)

Inhisarlar Vekili Raif Karadeniz

Ömer İnönü

Uçuş talimlerine başlarken neler duyduğunu ve neler düşündüğünü anlatıyor

Mühendis mektebi talebelerinin Hava Kurumu vasıtalı ile pilotluk egzersizleri yaptıklarını, bu meyanda Milli Şefimizin büyük oğlu Ömer İnönünün de uçuş talimlerine başladığını yazmıştı.

Ömer İnönü bu uçuşların tahassüslerini Hava Kurumunun negrettiği (Havacılık ve Spor) mecmuasında şöyle nakletmektedir:

Uçanlara ve uçmaya karşı olan sevgim, hatırlıyabildiğim ile hatıralar kadar eskidir. Küçükken daima havaya, tayyareye, tayyarecilere aid hikâyeler dinlemekten hoşlanırdım.

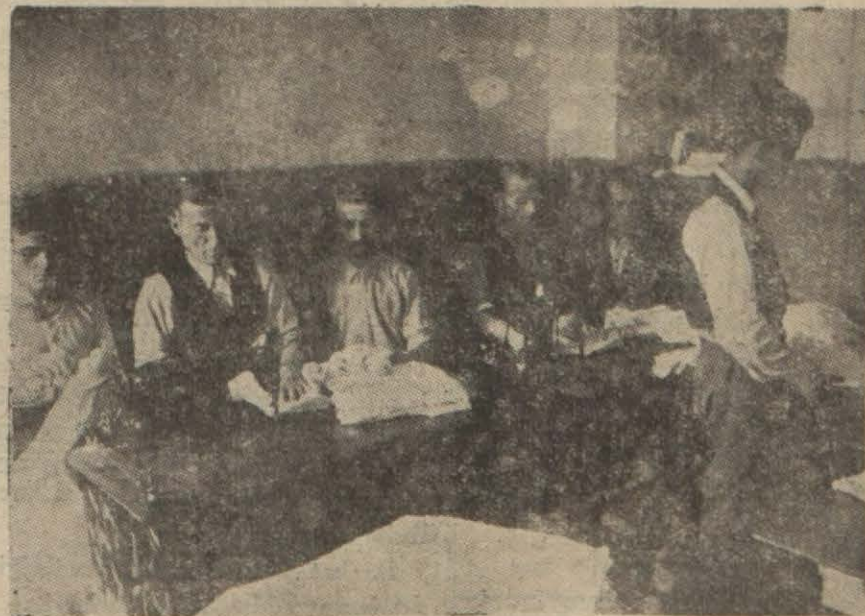
İlk hakiki tayyareyi 6 yaşında

(Devamı 5 inci sayfa)

Ömer İnönü uçuş talimleri esnasında

İstanbul cezaevinde mahkûmların çalışacağı atölyeler dün açıldı

Atölyelerden biri faaliyet halinde

Cezanın üç gayesinden biri de «islah» tir. Hapishanenin zindandan, islah müessesesi haline geçişi, garbda uzak bir maziye dayanır. Bize gelince, sayın Başvekilimiz Saracoğlunun, Adliye Vekilliği amanda tesis edilen İmralı adasındaki ceza evile ha-

pishaneyi, islahhane telâkki etmek zihniyeti başlar. Eski, Hapishaneler Umum Müdür Muavini Mutahharın bu yoldaki meşaisini unutmamak, burada şükranla yâdetmek bir vazifedir. Bunları, dün, İstanbul ceza-

[Devamı 5 inci sayfa]

Hergün

Asya mi let'lerinin Mukadderatına tesir Edecek kadar büyük Neticeler veren Pek küçük bir hâdise Ekrem Uşaklıgil

937 yılı Temmuzun 7 nci günü görünüşte çok küçük fakat neticeleri itibarile Asyanın mukadderatını tayin edecek kadar büyük bir hâdise vukua geldi.

Şimalî Çinin Japon nüfuzuna tâbi topraklardan ayrıldığı yerde bir nokta vardır ki Loukoutchiano adını taşıyor, büyük haritada bulunması bile güçtür.

Bu yerde Çinli bir çete bir Japon müfrezesine ateş açıyor. birkaç kişi yaralanıyor, bu; basit bir polis hareketidir, küçük bir teşebbüsle halledilebilir. Fakat halledilmiyor, Japonya Çinin üç şimal vilâyetinde ele geçirmiş olduğu mintakayı desteklemek niyetindedir, işte yemekle gelir, Japon isteği arttıkça artıyor ve bu artıştan öyle bir harb doğuyor ki işte elân devam etmektedir.

Farz edelim, ki Çinli çete Japon müfrezesine ateş açmamış, Japon hükümeti fazla ihtihasını tatmine fırsat bulmamış, daha doğrusu bu ihtihaya hiç kapılmamıştır, tahmin edebiliriz, ki Alman imparatoru ikinci Vilhelm 42 yıl önce bahsetmiş olduğu sarı tehlike Japon gibi teşkilatçı bir milletin rehberliği altında beş yüz milyonluk bir insan kütlesi ile Avrupa için çoktan bir hakikat haline gelmiş olacaktı.

Avrupa Japon müfrezesine ateş açan Çinli çete ile Japon ihtihasını Çin sahasına yönelten diplomat için her büyük endüstri şehrinde birer heykel dikse yeridir.

Japonya hatasını anlamış, tamir etmeye teşebbüs etmiş, araya Siyam gibi bir mutavassıt koymuştur.

Fakat büyük hataların tamiri büyük masrafların ihtiyarile mümkündür.

Acaba Japonya bugünün Şan Kay Çeki gibi bir devlet reisini tatmin edecek derecede geniş fedakârlıkları yapmayı da gözüne almış mıydı? Bunu bilmiyoruz. Bildiğimiz şey Japon teşebbüsünün bu dakikaya kadar semeresiz kaldığı, semeresiz kalınca askerî sahaya döndüğü, askerî sahada da muvaffakiyetsizliğe uğradığıdır.

Uzak şark işlerinden az çok anladıklarımızı sanan Avrupalıların söylediklerine bakılacak olursa bu muvaffakiyetsizlik iki sebebdan ileri geliyor.

Birinci sebep Japonya tarafından kesilen Birmanya yoluna mukabil Hindistanla Çin arasında yarı demiryolu, yarı kamyonla yeni bir ikmal sebrahının işler bir hale getirilmiş olmasıdır.

Amerika cumhurbaşkanı Birmanya yolunun kesildiği günlerde herhangi vasıtalarla olursa olsun Çine malzeme gönderilmesine devam edileceği hakkında vermiş olduğu sözü tutarak yeni yoldan Çinin muhtac bulunduğu başlıca materyali yollamıştır.

Japonları muvaffakiyetsizliğe uğratan ikinci sebep ise gene bu iddialara göre Amerika-

Bestli Makale:

Bir vapur yolculuğu esnasında çok asabî bir genç ağız kavgasını el kavgasına döndürerek «C. Tuney» e bir yumruk indirir. C. Tuney'in kim olduğunu bilenler hâdisesinin neticesini merakla beklerler. C. Tuney sükûnetini bozmadan cebinden bir kart çıkararak kendisini yumruklayan asabî genççe uzatır ve şöyle der:

— Kendinizi tebrik edebilirsiniz. Ağır siklet dünya boks şampiyonunu yumrukladınız. Karşılık da görmediniz.

Hâdisenin geçtiği günün ferdasında Amerikanın bütün gazeteleri dünya boks şampiyonunu yumruklayan asabî gencin resmini koydular, mülakatını neşrettiler. Bu genç kısaca şöyle dedi:

«— Tuney bir cümlesile karakterimi değiştirdi, bütün hayatım müddetince herhangi bir hâdise ve maruz kalırsam kalayım, yemin ettim ki elim hareketsiz kalacaktır.»
En kuvvetli silâhın yapmadığını küçük bir kelimenin yapabileceğini unutmuyalım.

Şehir Haberleri

Gümrükten çıkarılacak malların kapatılmasına imkân verilmeyecek

Vekâletten gelen emir üzerine Mintaka Ticaret Müdürlüğü gümrüklerde biriken malların çıkarılmasına için gereken bütün hazırlıkları tamamlamıştır. Ancak bu mallardan bir kısmının çekilmesi için sermayeye ihtiyaç hâsıl olmuştur. Bu malların bedelleri, Ticaret Ofisinin emrinde bulunan tahsisatın verilecektir.

Diğer taraftan bu malları bazı kimselerin toplayarak kapatmalarını için bazı tedbirler alınmıştır. Bu tedbirler arasında, ilk olarak piyasada ciddiyetle tanınmış ticarethanelerin malları çıkarılacaktır.

Bunlardan arta kalan kısım da serbest olarak bırakılacaktır. Son iki gün içinde gümrük depolarından beş bine yakın parça ithalât mallarının çıkarılmış olması, bu malların piyasada yapacağı tesirin ehemmiyetini göstermektedir.

Üsküdar cezaevine ibrikle eroin sokmaya kalkmışlar

Evvelki gün Üsküdar Cezaevinde bir vak'a olmuş, bir sabıkalya gönderilen eşyalar arasındaki bir ibrikle Cezaevine eroin sokulmak istenirken hapishane idaresinin uyanıklığı sayesinde iş meydana çıkmıştır.

Müteaddid eroin kaçakçılığından sabık mahkûmiyeti bulunan Mevlüd adında bir mevkufa aid olmak üzere evvelki gün Cezaevine bir küfe içinde muhtelif yiyecek maddeleri getirilmiş ve arama memurluğunun odasına bırakılmıştır.

Mevkufa bu eşyaları getiren şahsın birdenbire ortaldan kaybolması hapishane idaresinin nazarı dikkatini celbetmiş, esasen aramaya tâbi tutulan bu maddeler dikkatle ve yegân yegân gözden geçirilmiştir. Her türlü ihtimalleri gözünde bulunduran idare memurları içi zeytinyağı dolu bakır bir ibriği tetkik ederlerken bu ibriğin imal tarzından üşşelenmişler, zeytinyağını başka bir kaba dökerek ibriği kırmışlardır.

İki kat bakırdan yapılan ibriğin dış kısmı açılınca memurlar hayrette kalmışlar, buraya 50 gram miktarında eroin yerleştirildiğini görmüşlerdir.

Bu vaziyet karşısında hapishaneye bu beyaz zehir sokmağa teşebbüs eden meçhul hamalın aranması için zabıtaya müracaat edilmiş, mevkuf Mevlüd sorguya çekilmiş-

İnhisarlar Vekili diyor ki: "Zamdan sonra inhisar maddelerine talep azalacak sanırken bilâkis arttı,"

(Bas tarafı 1 inci sayfada)

ve tesellüm edilmelerine başlamıştır. Müşkülât bilhassa her eldeki çayların neyilerine ve menşelerine göre maliyet fiyatlarının hakikatini bulmak, verilecek bedelî tesbit etmek ve ekseriya çay olmayan otlarla karıştırılmış çayları ayırmakten ileri gelmiştir. Buna rağmen başlıyan muayene ve teslim alma işleri imal edilmektedir. İkinci mesele bu malları paketleyip inhisar malı olarak tevziye çıkarmaya işi idi. Paketleme işlerini yapacak atelyelerin kurulmaları ve biran evvel işleme başlamaları ile meşgulüz. Yaptığımız tetkikattan teknik zorluktan dolayı bu işin bir müddet daha gecikeceğini öğrenedik. Bunun üzerine yurdun her tarafında tek fiatın biran evvel tatbiki için açık satmak suretile olan inhisar mallarının satışa çıkarılmasına karar verdik. Bir ay sonra eski halde devam etmekte olan satışlara nihayet verilerek her tarafta çay ve kahve münahasran inhisar idareleri tarafından inhisar fiatları ile satılacaktır. Kanuna göre; inhisar mallarının ne zaman satışa çıkarılacağına bir ay evvel ilân mecburiyeti vardır. Bu ilân şimdi yapıyoruz. Paketleme işi de ilerledikçe tedricen açık satma kaldırılacaktır. Bir ay sonra tatbik edilecek inhisar fiatları şöyle olacaktır:

Her tarafta çay ekirdik kahve kilosu 500 kuruş, çekilmiş kahvenin kilosu 630 kuruş, Çayın kilosu iki nevi olmak üzere 13 ve 17 liradır.

Bu fiatlar perakende fiatdır. Ancak 17 liralık çayı paketsiz olarak piyasaya çıkarmadığımız için bunların piyasaya arzı belki biraz gecikecektir.

Tesbit edilen bu fiatlar cari fiatların üstündedir. Çünkü malum olduğu üzere halen satıldığı yerlere göre çekirdik kahve fiatları 515 kuruşta 600 kuruşa kadar değişmekte ve çay fiatları da malların nevi ve satıldığı yerlere göre 1550 kuruş ile 22 lira arasında temevvüç etmektedir.

Her tarafta inhisar mallarının bulunmamasına gelince:

Bu vakta ekseriya bertaraf edilmemesi elimizde olmayan sebeplerden ileri gelmektedir. Bunların birisi işihsal zorluğu, diğeri de nakliyat işidir. Umumi surette inhisar mallarının işihsal artmaktadır. Biz Mart ayı içinde fiatlara zam yaparken işihsal azalacağını tahmin etmiştik. Böyle olmadı, bilâkis azalacak yerde artmağa başladı. Diğer taraftan malum olan sebeplerden dolayı bilhassa kıt aylarında fabrikalarımız her tarafta tam randımanla işliyemedi. Bu yüzden bazı muntakalarda münakalat stokları eridi. Bu vaziyet karşısında fabrikaların tam randımanla işleyebilmesi ve işihsal artması için esaslı tedbirler aldık. Bu tedbirler ve rimli olacaktır. Ancak aldığımız tedbirlerin tamamen tatbik sahasına girebilmesi kâfi zaman istediği için bir müddet daha bu stokları çekmeğe mecbur kalacağız.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız iktisadî bünyemizi çok fena bir şekilde sarsan yeni bir zihniyetten bahsederken, muhtelif tiplerin bu zihniyete nasıl konuştuklarını tesbit etmiş, şöyle sıralıyor:

— İstediginiz sadeyâğı buldum amma, tenekesine 70 lira diyorlar..

— Al, be birader! Böyle zamanda paraya bakılır mı? Çoluk, çocuk aç oturacak değiliz a!

— Aradığınız kumaştan üç metre bir şey kalmış. Sizin gibi hatırlı müşterilerimize saklıyorduk.

— Allah razı olsun! Kaça vereceksin?

— Yirmi lira metresi. İnan olsun ki bir şey kazanmıyoruz.

— Sar, bakalım!

— Yahu! Patlıcanlı kebab, pilav, komposto.. Hep bu, hep bu, bıktık, usandık gayri!

— Ne yapayım? Başka bir şey bulunmuyor ki..

— İl âlem un da buluyor, makarna da.. Filanca bakkal el altından satıyoruz..

— Biliyorum amma, pahalı veriyor.

— Allah Allah! Ağız tadı ile, değişik yemek yemedikten sonra ne diye çabalayıp kazanmıyoruz?

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

≡ Küçük kelime, büyük silâh ≡

Sabahtan Sabaha:

Avrupa kit'asını Korkunç bir kış Bekliyor

Burhan Cahid

Harb sanayii harb içinde yeni icadlarla kuvvetlenir. Geçen Büyük Harbin başında kullanılan silâhlar harbin sonuna doğru yeni şekiller almıştı, edinilen tecrübeler, alınan neticeler yeni icadlara yol açar.

Bu harb de silâhlar için bir çetin imtihan oldu. Harbin başında kullanılan tanklarla bugünkü ler arasında büyük farklar vardır. Afrikada ilk Rommel taarruzunda İngiliz tanklarının zayıf kaldığı görülmüştür. Bu farkı anlayan İngilizler derhal zırhları daha kalın, süratleri daha fazla, manevra kabiliyeti daha elverişli ve topları uzun menzilli tanklar yapmaya başladılar.

Muharebenin son haberleri arasında dikkate çarpan iki hâdise vardır. Biri Rusların uzun menzilli ağır bomba tayyareleriyle Varşuva ve Berlini ziyaret etmeleri, biri de Mısır cephesinde (General Graut) adı verilen ağır Amerikan tanklarının gör-

rünmeleri. Rusların Berlini bombardıman eden tayyareleri Amerikalılardan almış olmaları muhtemeldir. Anlaşıyor ki harbe giren ve harb sanayiine geç başlayan Amerika bu gecikmenin acısını üç yıllık harbe kazandı-

lan tecrübelerle göre silâh yaparaktan çıkarıyor. Bu harbe büyük rol oynayan motörlü vasıtaların asıl kaynağı Amerika olduğuna göre ham maddeleri, yapı vasıtalarını geniş, icad kudretini daima taze olan Amerika'nın bu üç yıllık harbin tabii zahmetleriyle yorgun düşmüş ve mütemadiyen işleyen harb makinesinin az çok kavşamış zamanında bütün dinçliği ile sahneye çıkması yeni hâdiseler ve sürprizler doğurabilir. Netekim Mısır kapılarında Mareşal Rommelin yoklama taarruzundan çıkan mâna ile Rus hava kuvvetlerinin Varşova ve Berlin seferleri bu hâdiselerin ilk âlâmetleri sayılabilir.

Geçen kış içinde Amerika harb bütçesine konan milyarların bu kış tank ve tayyare halinde harb cephesine dağılacak muhakkaktır. Para, insan, madde kaynağı olan Amerika'nın muharebeyi de bir spor sayarak tam enerji ve tam bir rejimle netice almayı çalışacağı muhakkaktır. Fakat Amerikanın bugünkü dünya muharebesinde netice alması 914 Cihan harbindeki kadar kolay ve süratli olmayacaktır. Çünkü o zaman Avrupa kit'ası üzerinde bir İngiliz-Fransız hareket noktası vardı. Bu köprü başı Amerikan silâhlarının akmasını ve işlemesini kolaylaştırmıştı. Bu defaki zorluk muharebe şartlarını ve sistemlerini değiştirmekte ve mutlak surette havalar ve denizlere hâkim olmaktadır. Alman harb makinesi vazifesini yaptı. Birçok zaferlere ulaştı. Anglo-Sakson harb makinesinin nasıl işleyip ne imtihanlar geçireceğini de bundan sonra göreceğiz. Kit'ayı korkunç bir kış bekliyor.

Burhan Cahid

Mes'ud bir evlenme töreni

Tasviri Efkar, İdam ve Son Teğra gazeteleri makine sefi Bay Zihni İldü ile Topkapıda ki Nümune Bağı sahibi Bay Remzi Mağazasının kızı Bayan Hikmet Mağazasının evlenme törenleri, dün akşam Yeni Yolcu Salonu gazinosunda şehrin tanınmış şahsiyetleri, gazeteciler yakın dost ve akrabaları hazır bulundu. Bu çok samimi bir aile topluluğu içinde kutlanmıştır.

Zihni İldüla eşini tebrik ile rahat, huzur ve saadetsiz ederiz.

Tarafıya sadetler temenni ederiz.

Limanlar umum müdürlüğü'nün bir tavzih

28/8/942 tarihli sayımızda, Üsküdar kömür nakli için, limanlar Umum Müdürlüğü'nün vesait vermediğini, alâkadar bir dâirenin ifadesine atfen yazmıştık. Limanlar Umum Müdürlüğü'nün bize bildirildiğine göre idare, esasen kömür nakli için vazifedar bulunmamağa, ö. tedenberi nakliyat serbest motör ve mavnalarla yapılmaktadır. Limanlar idaresi serbest nakliyata müdahale etmemek istediği ve aynı zamanda da bu iş vazifesi cümlesinden olmadığı cihetle vesalt vermemektedir.

Mes'ud bir evlenme

Harbiye Okulu tüfekçisi Hakkı Ören'in kızı Nevin Ören ile, Guraba hastanesi asistanlarından Dr. Ferruh Çelikoğlu'nun evlenme töreni dün akşam Eminönü Halkevi salonlarında gizlede bir kalemle huzurle icta edilmiştir.

Tarafıya sadetler temenni ederiz.

TAKVİM		Eylül	
Kümü senesi	1858	6	Arabi senesi
Agustos	24	Pazar	1861
		Rosmi senesi	Hızır
		1942	124
GÖNEŞ		Şaban	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6	32	4	48
16	86	9	12
IMSAR		Yatı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 16	12	16	60
E. 5	87	9	15
		19	45
		21	11
		25	1
		31	85

«Son Posta» nun tarihî tefrihası: 45

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Kadın Şüca Çelebiye doğru yürüdü, kulağına telâşlı telâşlı bir şeyler fısıldadı. Esirci omuzlarını kaldırmak sordu:

— Üç dört defa mı geçmiş idi?

— Beli benim efendim. Üç veya dört defa.

— Ya, pencereleri tecessüs eder mi idi?

— Bir baştan bir başa tecessüs ederek geçmiş idi. Bahçe kapısı tarafına gittiğini dahi gördük. Sonra bir dahi döndü.

Sadrazâmın kethüdası söyleşilenlerden bir şey anhyamadığı için bön bön bakıyordu. Şüca Çelebi sağ elinin tumbul ve yumuk parmaklar ile çenesindeki seyrek sakallarını tarayarak «daye» kadının yüzüne bakmadan bir daha sordu:

— Bu âdemin şemâli nasıl idi ve üzerinde silâhı bulunur mu idi?

«Daye» hatun alt dudakını büktü:

— Yok sultanım, silâh taşıyacak âdem değil idi. Daha ziyade bir medrese yobazına benzer, sakalı köse ve gözleri gözlüklü idi.

— Kaç yaşında var idi dersiz bacı?

— Çok yaşlı görünüyor idi sultanım.

Esirci başka bir şey sormadan başını sallıyarak yürüdü, Halil pehlivanın oturduğu odaya girdi. Selâma sabaha lüzum görmeden mesele üzerine konuşmağa başladılar. Kethüda Mustafa Bey Patrona ve arkadaşlarının ortadan kaldırılması içinde Halil pehlivanın ne derecelere kadar muvaffak olabileceğini anlamak istiyordu. Çünkü, teşebbüste muvaffak olunamayacak olur veya iş becerilemeden yarıda kalırsa, ihtilâlcilerin büsbütün gemi azağı alınmaları, padişahı da, sadrazâmı da süpürüp bertaraf etmeleri korkuları pek çoktu:

— Sahibi devlet hazretleri bi-

günet ihtiyat üzere bulunmak üzere buyururlar. Biraderiniz Ali ağa ve Şüca Çelebi cenabınızın «izale» işini üzerinize almak istediğinizi söylerler idi.

Dedi, sustu: Bakalım Halil pehlivan ne cevap verecek diye bekliyordu. On yedinci orta eski çorbacı hiç tereddüd etmeden soğukkanlılıkla sordu:

— «Bakalım sultanım, bizim dahi anlamak istediğimiz cihet vardır: «Sadrazâm hazretlerinin şakiler ile zahir haldeki hareketleri «bügate» meyl ve muhabbetlerinden mi, yoksa iktizayı vaktü hal riayet için midir?» Kerem eyleyüp izah buyurur mısınız?

Halil pehlivan sadrazâmı ağızdan açığa ihtilâlcilere yüz vermekle itham ediyordu. Mustafa Bey hemen elini kaldırıp teminat verdi:

— Andan vana elem çekmen, biraderim Halil ağa «Sarayı padişahide otuz yıl perveri sin olup silâhtar ve padişah damadı olan bir vezirin eşkiyaya meyil ve

muhabbeti emri muhaldir. He men gece ve gündüz endişeleri ümmeti muhammed zarar görmedin hekimane tedbir ile vücudları izalesidir!»

— Hoş, eyü buyurursuz. Ya bizzat bizimle görüşmekten imtina buyurmaları ne mânâyadır sultanım?

— Sahibi devlet hazretleri elbet bunda teşrif buyuramaz idiler. Siz dahi görülmek muhata-rası vardır deyu taşraya çıkmazsınız. Bu sebebden bizi irsal buyurdular.

— Lâkin kendilerine ruberu söylenecek nesnelere vardır.

— Bize söyleyemez misiz?

— Mazur görün sultanım.

Kethüda Mustafa Bey ayağa kalktı, sadrazâma gidip gördüklerini ve görüştüğünü bir ayak evvel anlatmak istiyordu. Odaya çıkarken dönüp sordu:

— Kendülerine mülâki olmadın bu kâr baş edilemez mi dersiz?

(Arkası var)

Münakalât vekâ'eti devlet liman'arı işletme umum müdürlüğünden:

Akçaabad «Pula'hane» Akçay, Alanya, Amasra, Antalya, Ayancık, Bandırma, Bartın, Bodrum, Bozcaada, Burhaniye, Cide, Çanakkale, Mikkili, Ecaabat, Erdek, Fatsa, Fehiye, Finike, Gelibolu, Gemlik, Gerze, Giresun, Gökova, Görele, Hopa, İmroz, İzmit, Karabiga, Karamürsel, Kuşadası, Lapseki, Marmara Ereğlisi, Marmaris, Mersin, Mudanya, Mürefte, Rf, Ordu, Payas, Pazar, Rize, Siliivri, Sinop, Sürmene, Şarköy, Taşucu, Tekirdağ, Yirebolu, Ünye, Zonguldak, Ayvalık, işlemleri mürturiye tarifeleri bu kere tadil edilmiştir.

İbu tarife hükümlerinin 1. Teşriniev-el 942 tarihinden itibaren tatbik olunacağı ilân olunur. «9608»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 2404 (iki bin dört yüz dört) lira 50 (elli) kuruş olan 2100 (iki bin yüz) kilo entertüp metali (21.9.1942) Pazartesi günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası bahçesindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 180 (yüz seksen) lira 34 (otuz dört) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaille birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9519)

«Son Posta» nun edebî romanı: 99

Erkeği kadının Yarattır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Bugüne kadar da bu suçum bana hiç ıztırab vermemişti. Zamanla yayılan yağ lekeleri gibi, vicdanımın üstündeki bu leke gittikçe beni tazib ediyor. Hiç şüphesiz, aynı günahı devam ettirmeğe Semahati zorladığım için... Enişteme, yılanı benziyen bir kadınla ihanet ediyorum. Bu kadın için, bu günah değmezmiş.

Bütün bunları, yeni bir günahın kapısı eşliğinde olduğum için mi düşünüyorum?

Hâlâ, Füsunun kafama ve hislerime çengel takan tesirinden kurtulamıyorum Yarabbi... Ben ne iğrenç bir insan oluyorum. İğreniyorum kendi kendimden... Yüzümü gören bir insan, gözlerindeki vahşi ihtiras parıltılarından mutlaka ürkerdi. Yüzümün yarısı aralık geceliğinden gözüken göğsünde, çıplak bacaklarında hâlâ gözlerim takılı. Kafama asılmış, türlü düşünceler beni frenlemese, belki küstah bir harekete geçeceğim. Hayır Vedad! Bu kıza acımalısın!

Ah, içimde konuşan şu cılız sesi bir dinliyebilsem! Acımalıyım bu kıza...

Bir öpüşün bile, bütün hayatınca bu çocuğa «apacağı» fenalığı hesaba katmalıyım. Kollarım arasında mağlûb olması işden bile olmasın bu ayıf çocuk, beni de aynı mağlûbiyete sürükleyecek.

Âdileşme bu kadar Vedad!..

Gittikçe inhilâl eden insanlığın burada bir nefes alsın! Bir an evvel Füsunu savmalısın Vedad...

— Haydi Füsün, diyorum. Yarın daha uzun konuşuruz. Uykusuz kalma, odana git!...

Geldiği dakikadanberi. Gözlerindeki damlaları görüyorum.

— Sizi rahatsız etmezsem, biraz daha kalayım. Sizi doyaya görmek istiyorum. Öbür

gün vapur varmış. Yarın siz belki gene İstanbula inersiniz, pek az görmüş olacağım. Rahatsız ediyorsam, gideyim!

Gitmek için doğruldu. Sesindeki ıztırab kalbimi sızlattı:

— Peki, otur!

Dedim.

Ah, çocuğum, bir an evvel uzaklaş buradan... Belki sana saadet gibi gözükecek bir facia oynuyabiliriz.

Müsterih, tekrar kendisini sandalyaya bıraktı.

Gene uzun bir sükût.

İrademle hâlâ pençeleşiyorum. İçimdeki iğrenç arzu, kafasına birkaç darbe yediği halde hâlâ debelenen bir akreb gibi. Kalktım, pencerenin önüne gittim. Başımı soğuk cama dayadım. Hayır alımdaki serinlik kâfi değil. İçimi kavuran harareti belki rüzgâr söndürebilir. Camı açarak panjurları araladım. İçeri haşın bir rüzgâr girdi. Basımı rüzgârâ verdim. Oh, çiğnerlerimi dolduran temiz hava, ruhumun mikroplarını da temizliyor.

Omuzumda hissettiğim bir temasla doğruldum.

Füsunla yüzyüze, göz göze geldik.

Hiç bir şey söylemeden yanımdan uzandı, evvelâ panjurları, sonra da camı kapadı. İşini bitirdiği zaman, uzaklaşmadı. Ben arkam cama dayalı duruyordum. O da hemen önümdeydi. Bu mukassî sükûtu bozmak için, lâf arıyorum. O, benden evvel davrandı:

— Kendinize hiç dikkat etmiyorsunuz. Bu havada pencere açılır mı?

— Biraz hava almak ihtiyacını duydum.

Başını gene göğsüne bıraktı:

— Sizi o kadar mı sıkıyorum?

— Füsün!

Sesimdeki sitemi anlamamış gözüktü:

— Biliyorum Vedad bey! Beni mü'îç bir mahlûk telâkki edi-

yorsunuz, yalnız şunu unuttuğum ki, bir daha sizi rahatsız etmek imkânını hiç bulamayacağım. Hattâ, siz bir zamanlar sıkı sıkıya bir insan olduğunuzu unuttuklarımız. Ben çok uzaklarda olacağım, derdimle, hayallerimle başbaşa.. Biliyor musunuz bu güzel bir şey Vedad bey! Siz düşünerek, fakat hiç bir şey beklemiyerek, uzaklarda, takvim yapraklarının birbirinin üstüne düşüşünü görebilirsiniz. Yaşamak hoş bir şey.. (Arkası var)

Küthya Hukuk Mahkemeleri Ba-
kitabetinden:

Kütahyanın Maruf mahallesinden İbrahim oğlu Ahmed Katlan tarafında karısı Kütahyanın Paşamsultan mahallesinden olup halen ikametgâhı meçhul bulunan Yunus Ahmed kızı Zehra aleyhine ikame olunan boşanma davasını muhakemesi sonunda:

Kanunu maddenin 130, 138, 142 ve 150 inci maddeleri muclbince tarafları boşanmalarına, müddealeyhanın bir serine başkasıyla evlenmemesine ve 1758 kuruş masarifi muhakemenin müddealeyhine aidiyetine 25/5/942 tarihinde 256 395 numara ile gıyaben karar verildiğinden hukuk usulü mahkemeleri kanununun 407 inci maddesi muclbince işb ihbarnamenin ilân tarihi ferdasında itibaren on beş gün içinde temyiz edilmediği surette hükmün iktisabı kat'iyedeceği tebliğ makamında kalmak üzere ihbar ve ilân olunur.

Üsküdar Asliye İkinci Hukuk Mahkemelerinden:

Suad Akderin tarafından Kocası Üsküdar Paşalımanında toprak sokaktaki 1 No da Sakin Âdem Akderin aleyhine açılan boşanma davasından dolayı M. aleyhin İtalyada olduğu anlaşıldığında ilânen tebligat icrasına tahkikatın 28 9/942 saat 10 a talikine karar verildiği ve bu bapla yazılan davetiye ile davacı istidasi sureti divanhaneye asılmış olduğundan M. aleyhin 20 gün zarfında dava veya cevap vermek ve yevmi muayyer de mahkemeye gelmek üzere; ve tebliğ makamına kalmak üzere keyfi ilân olunur 942/778

Güzel İhsan

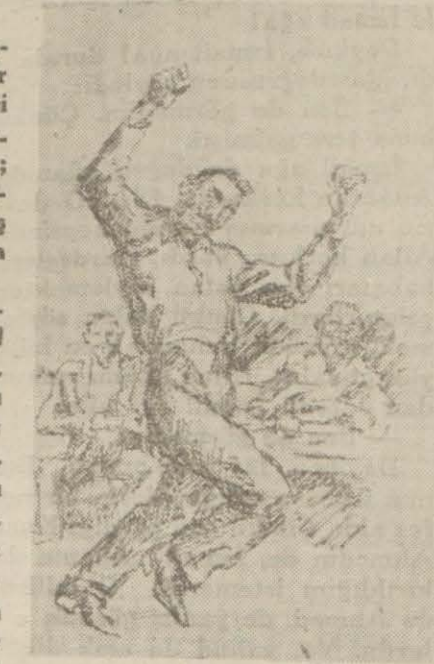
Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 3 —

Evet, güzel İhsanın hayatı tamamiyle mes'ud olmasına mani olan bir derdi vardı: İşte ne zamandanberi annesinin yıllarca devam eden gayretine rağmen evlenememiş olmak; yalnız evlenememek değil, nas'ıl tabir etmeli, şimdi otuz beşini aşmış iken hâlâ bir bakır erkek sıfatında kalmak...

Oğlunun mürüvvetini görmek emelile annesinin uğraşmaları güzel İhsanın kur'ası çıkınca başlamıştı. O henüz yirmi yaşında iken hem bedelini vermek hem onu ev bark sahibi etmek için yavaş yavaş biriktirdiği para çıktığını açmış, içinden elli lirasını ayırarak her şeyden evvel şu askerlik işini tesviye etmek istemişti. O zaman nakdi bedel olarak ya elli lira verilir yahud buna mukabil muayyen evsafi hâiz bir çift at alınıp kabul ettirilirdi. Güzel İhsan bu ikinci surette bir menfaat görmüş ve o suretle işi bitirmiş idi. Hattâ bu vesile ile Pala Tevfik'in bir de oldukça kabâ lâtilfesini rivayet ederler. O bu tesviye suretini haber alınca: — Devlet bu meselede kâr etmiş. Seni alacağına iki at almış... Demiş. Güzel İhsan bu lâtifelerin altında pek gizlenemeyen manayı da anlamamış olmakla beraber Pala Tevfikle bozuşmağı muvafık bulmuyarak gülümsemekle geçiştirmiş imiş...

O tarihten başlayarak annesi paçaları sıvadı, arkasında yeldirmesi yüzünde o zaman İzmir'in sofu kadınlarının kullandıkları sert kıldan siyah peçe, nerede kocaya varacak bir kız varsa oraya seğirtir, kendi tabirince «İzmir kazan ben kepçe» diye oğluna münasib bir eş arardı. Bulamaz mıydı? Bulurdu. Elbette amma... Ekseriyet üzere sarıh bir taleb vukuunda ya: «Kızımız henüz pek genç...» yahud «Vah vah!.. Başkasına söz vermiş bulduk...» kabilinden bir bahane ile geçitirilirdi.

di. Böylece yıllar geçiyor, Güzel İhsana ya lûkabının delâletinden dolayı peşin hüküm veren kızlar somurtarak başlarını çeviriyorlar, yahud onun esas vasfına vakıf değiller. Her ufak bir araştırmadan sonra ana, baba, son sözü söylemek salâhiyetine malik olan veli kim ise, incitmiyecek bir bahane icadile talebi atlatıyorlardı.

Öyle ki zaman geçtikçe ve hep böyle teşebbüsler menfi netice vermekte devam ettikçe annesine de fütur gelmeğe başlamış, yavaş yavaş oğlunun mürüvvetini göremeden bu dünyadan göçmek acısını yüreğine sindirmişti.

Asıl kendisi bu muvaffakiyetsizlikleri nasıl telâkki eder midir? O esas sebebi annesi de keşfetmez, yahud keşfe yakın bir cezm hasil olsa bile onu sarahatle görmemeğe çalırdı. «Kuzguna yavrusu güzel görünür». Belki de kadıncıcağtız oğlunun güzel lûkabını doğru manasile telâkki ederdi.

Güzel İhsan bu izdivaç işinin böy

le hep akamete uğramasına artık alışmıştı. Yirmi beşini sonra otuzunu aştıktan, beşe şimdi otuz beşine el atıktan sonra nihayet, akşam raktisile ve mezelerile, çeşid çeşid öğle yemeklerle kendisini düyanın en bahtiyarlarından biri saymağa başlamıştı. Onun izdivaçtan başka bir derdi daha vardı. Bu izahı biraz ihtiyata lüzum gösteren bir meseledir.

Her diyarın her şehrinde olduğu gibi İzmirde de cinsî ihtiyaçların tatmini vesileleri çeşid çeşiddi. Kendilerine hususî şekillerde münasebetler yaratan erkekler pek çok olmakla beraber bunlardan başka, yine her diyarın her şehrinde olduğu gibi İzmirde de, şehrin biraz uzağında Tepecik bölgesinde, Kemer müvakifine yakın bir noktada ve demiryolu civarında olduğu için sadece demiryolu diye anılan bir mahalle vardır ki muhtelif derecelerde oldukça mamur, kârgir evlerden mürekkep birkaç sokaktan teşekkül ederdi.

Bu mahallenin hükümetçe tanınmış ve sikhî, içtimai sebeplerle mevcudiyeti kabul edilmiş olan hususiyetini işaret etmeğe lüzum yok. Bu evlerin kapıları her gelene açıl mazdı, onların etrafında dolaşan arkadaşların refakatine ihtiyaç vardı. Gündüzleri oraya gidenler nadirdi; Bunlar da görünmekten sakınarak, siline siline, gölgeler çekingenliğile yola düzülürlerdi lâkin geceleri Kemere giden geniş caddede sık sık içli, neş'eli şarkılar söyleyen, etkseriyet üzere rumca maniler bağlayan gençlerle dolu landolara tesadüf olunurdu.

O zaman İzmirde başlayıp etrafa ve İstanbula kadar yayılan bir detürkü vardı: «Yanın İzmir yanın, demiryolu kül olsun!» Diye hem İzmirde hem İzmirle beraber bu mahalleye beddua eden bir türkü...

Bu beddua İzmir için nice yıllar sonra tutmuş oldu, İzmirin en mamur mahalleleri yanıp kül oldu, fakat bu badireden, tersine, bir haytâver netice çıktı, yanıp kül olan İzmirin yerinde bir medeni, asri şehir vücuda geldi. Demiryolu mahallesi yanmadı, kimbilir orada nasîl yüreği yanmış olan birisinin bu bedduası oraya kadar tesirini götüremedi. Belki bugün yine umranını mergubiyetini muhafaza etmekte dir.

Başkaları gibi şehirde hususî münasebetler tedarikine imkân bulamayan güzel İhsan birkaç kere bu raya da uğramağa cesaret etti; fakat ya kapıdan çevrülerek yahud içeride kendisine iltifat edecek bir kız bulamıyarak her defasında mahzun mahzun, yarı sarhoş, sendeleye sendeleye ve «Hâli dilzarımı duysa cihan, rahmedüp ağla bana hep âşıkın» şarkısını çirkin sesile mırıldana mırıldana Kemer caddesinden geri dönmüş ve Fettah sokagında «Çapkın oğlan yine nerelerde kaldı?» merakile uyuyamayan annesini öptükten sonra yatağına uzanarak tasavvurda kalan hulyasını derin bir uykuda itnam etmişti.

Yahut bir defa Kordon boyunda bir gazinoda kısa bir işret âleminde sonra bir lando getirterek oraya gitmeğe hazırlanan Pala Tevfikle iki arkadaşına çocuk gibi yalvarmıştı: «Ne olur, beni de beraber götürseniz ne lâzımgelir?» diye...

Sesinde öyle bir tebarüz manası vardı ki bazularının kuvveti nisbetinde yüreği yufka olan Pala Tevfik göz ucile iki arkadaşına da reyini aldıktan sonra dört kişi landoya kurulmuşlar ve Demiryolu mahallesi ne gitmişlerdi. En evel düşündükleri iş kemancı kıpti Cevdeti buldurmak ve evin alt kat odasında sermaye kızları toplayarak Kordonda başlayan işret âlemine devam etmek olmuştu.

İşte bu gecenin telâkki tarzına göre acı yahud gülünç bir hikâyesi var ki ağızdan ağıza dolaşmış, bütün şehire yayılmıştı. Bu hikâyeyi anlatmak için Güzel İhsanın bir hususiyetinden bahsetmek lâzımdır.

★

Tabiatın bu adamın yüzünden güzelliğe yaklaşılabilecek her şeyi esirgemiş olmasına mukabil ona iki güzel kabiliyet vermişti: Birincisi pek güzel bir yazı, ki bunu söyle-

miştim. O sayede hayatını kazanıyordu, ikincisi oyun...

Zeybek havalalarının hepsini, hattâ köçek hayalarını vücudunun her parçasına öyle uydurmuş, bunları kendi varlığıyla öyle yuğurarak birleşirmiş idi ki ne İzmir delikanlıları, ne civar zeybekleri bu sahada onunla müsabakaya çıkamazlar, rekabete kalkışamazlardı. Hattâ o zaman İzmirde pek meşhur olan şekerçi bir yahudinin kızları ki her düğünün başlıca unsurlarından birini teşkil eden köçeklerdi, san'atlerinde onun payesine ulaşamazlardı. Diğer bir hususiyeti daha vardı: Zeybek havalaları oynarken, mübalâğa etmiyerek, ifrata varmıyarak bunlara ara sıra köçek kıvraklıklarından ilâveler bile karıştırmak o ağır oyunlara bir şetaret çeşniisi katardı.

Onu oynarken görmeliydi. Köçek havalalarına pek nadir iltifat ederdi. asıl ihtisası zeybek havalalarında idi; hele bunlardan birini, abdal havası diye tanılan bir oyunu pek sever, her oyuna çıktığında zurnacıya emir verirdi: «Bir abdal havası istesim!» derdi.

Bu oyun, bütün diğer oyunları arasında daha bariz hünerlerle onu eşi bulunmıyan bir üstad payesine yükseltmiş olurdu. Onun vücudunda öyle bir fikirdaklık, kollarını kaldırmışında ayaklarını atışında, tâ göğsünden akarak bütün vücudunu kapladıkları ve bacaklarından süzülerek topuklarına, parmaklarına kadar inen öyle bir ahenk suyu vardı ki onu baştan aşağı bir raks nesidesi belâgatine ulaştırırdı. Hoplarken, oradan oraya sıçrarken, şimdi düşecek, yere serilecek vahimini verirken biribiri ardınca dizlerini topra-

ğa urarak öyle fırlayıtlarla fikir daklıkları olurdu ki bu adamı zurnanın çalacak sesile harekete gelen bir çelik zenberek haline getirirdi. Ve o zaman kendisi de oyunle mest olarak gittikçe çıldırır ve o neş'elendikçe seyredenler bir türlü doyamıyarak «Hep böyle devam etsel.» diye oyunun sona ermemesini özlerlerdi.

İzmirde bir âdet vardı: Kurban Bayramına tekaddüm eden gecede Çorak kapısı meydanının çınarı altında bir davulla bir zurna sabaha kadar çalar, ve etrafı yarı aydınlattan meş'alelerin ziyası altında sıra ile delikanlılar oyuna çıkarlar, şafak sökesiye kadar oynarlardı. Civarda koyun sürüleri kendi erine muntazir olan âkıbeti düşünmüyorlarmışçasına melûl melûl uyuklarken bayram arifesinin bu neş'esi dalgalana dalgalana etrafa yayılırdı. o zaman Fettah sokağında evin de yatağına girmeğe hazırlanan Güzel İhsan da bu zurna davul sesini duyunca dayanamaz, tekrar giyinerek dışarıya çıkar, ve, soluğu Çorak kapısında alarak, sabırsızlıkla meydanın oyuncularından boş kalmadık dakikasını beklerdi. Zaten onu görür görmez, herkes meydanı çekilir, zurnacı ile davulcu bile sanki ona: «Buyurun, sizi bekliyoruz...» demek isterlerdi. O vakit bu adam oyunlarının bütün hünerlerini etrafını hayranlıkla izleyen halkanın gözleri önüne sererdi.

İşte Demiryolu mahallesinde ceceveyan etiği rivayet olunan vak'ın onun bu oyun san'atinden ileri gelmiş bir hâdise idi.

H. Z. Uşaklıgil

Münakalât Vekâleti:

Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğün'en:

İzmir şube muhasebesinde 120 lira aylık ücretli bir memurluk açılır. Muhasebe işlerinde çalışmış ve barem derecesi uygun ve askerlikle iliği kalmamış taliblerin veskalarile birlikte Denizyolları Zaaf İşleri müdürlüğüne müracaatları. (9566)

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel iş etme'eri umum müdürlüğünden:

1. — Muhtelif pirinç malzeme pazarlık usulü ile imal ettirilecektir.
2. — Muvakkat teminat maktuan 465 liradır.
3. — Pazarlık 11/9/94 Cuma günü saat 15 de Meetro Hanının 5 tnel katında toplanacak olan Komisyon huzurunda yapılacaktır.
4. — Bu husustaki şartnameler İdarenin Levazım Müdürlüğünde parasız olarak dağıtılmaktadır. (9598)

Memleket haberleri

Urlada

Bir köylü bir kart kocayı öldürdükten sonra üzerlerine gaz döktü ve kulübe ile beraber yaktı

İzmir (Hususi) — Urlada Balıktova köyünde Ahmed çavuş ve karısı Huriyeyi taammüden bıçakla öldüren ve sonra suç delillerini ortadan kaldırmak için gazla cesedlerini ve oturdukları bağ kulesini kasden yakmakla suçlu Nuri Erkuş, Urladan şehrimiz czaevine getirilmiş ve Ağırceza mahkemesine verilmiş. Nuri Erkuş, aslen İzmirli ve Büyük Fettah mahallesinde 382 inci sokakta 25 numaralı evde oturmaktadır. Cezaevinde hakların dada idam cezası isteyenlere aid yerde muhafaza edilmektedir.

Urla sorgu hâkimliği, bu müthiş ve tüyler ürpertici cinayeti işlemekle maznun Nuri Erkuş hakkında hazırladığı tahkikat evrakını, Türk ceza kanununun 450 inci maddesinin dört ve beşinci bendlerine göre idam cezasile cezalandırılmamasını istiyerek İzmir Ağırceza mahkemesine vermiştir.

Suçlunun, Ağırcezada hüviyeti tesbit edilmiş ve muhakeme günü de 18 Eylül olarak tesbit edilmiştir.

Pusuya düşürülerek öldürülen Ahmed çavuşun, Kâzım Gülenç adında bir üvey oğlu vardır. Kâzım Gülenç, bundan bir müddet evvel kaâl Nurinin genç karısı Melek ile tanışmış ve birlikte kart koca gibi yaşamaya başlamışlardır.

Nuri Erkuş, karısı Meleğin kendisinden kaçmasını, Ahmed çavuşun yazdığı bir muskaya atfetmiş ve bundan dolayı kin beslemeye başlamıştır. Zaman geçtikçe kini ve şüphesi artan Nuri, kalkıp Urlanın Balıktova köyüne gitmiş; gece bağ kulesinde bulunan ve yatmak üzere olan Ahmed çavuşu bıçakla öldürmüş, Ahmed çavuşun karısı Huriyeyi feryada başlayınca zavallı kadını da öldürmüş; sonra korkmuş ve kulede bulduğu bir miktar gazı cesedlere, kulenin ötesine, berisine dökerek ateşlemiş, İzmirli kaçmıştır.

Bergamada

Köylü bir ana baba kendilerine gece uykusunu ayutmayan 5 aylık yavrularını fazla afyon vererek öldürdüler

İzmir (Hususi) — Bergamanın Turanlı nahiyesinin Gökbeyli köyünden Hasan İlkaya ve karısı 20 yaşında Ayşe Kınalı, beş aylık çocuklarını kasden öldürmekle suç altına alınmışlardır.

Gökbeyli köyünde gayet sakin bir hayat sürmekte olan bu kart kocanın bundan beş ay önce çocukları dünyaya gelmiş ve aileyi meserret içinde bırakmış. Bir çocuğun nasil şartlar altında büyüyeceğinden bihaber olan bu ana baba, yavruları küçük Senihanın geceleri ciyak ciyak bağırmasından ve sabahlara kadar kendilerini uyutmamasından bizar olmuşlardır.

Ana babanın çocuklarına karşı bir soğukluk duymakta oldukları köy halkının nazarı dikkatini celb ettiği strada 30 Ağustos günü Seniha ölmüş ve çocuk doktora muayene ettirilmeden defnedilmiştir.

Çocuğun ölümü şüpheli görüldüğünden hemen tahkikata başlanmıştır. Küçük Senihanın genç annesi Ayşe Kınalı yavrusunun, babası Hasan İlkayanın vurduğu bir tokat neticesinde öldüğünü itiraf etmiştir.

Diğer taraftan Hasan İlkaya verdiği ifadede çocuğa bir fliske bile vurmadığını, ancak çocuğu uyutabilmek için fazla miktarda ham afyon verdiklerini söylemiştir.

Cesed mezardan çıkarılmıştır. Otopsi neticesinde ölüm sebebinin anlaşılacağı ümit edilmektedir.

İzmitte kavun karpuz ucuzladı

İzmit (Hususi) — Şehrimizde kavun, karpuz fiyatları nisbeten ucuzlamıştır. Karpuzun kilosu 5 ve 7,5 kavunun da 7,5 ve 10 kuruşa satılmaktadır. İzmit halkı kavun ve karpuzun kilo ile satıldığını bu sene ilk defa olarak görmektedir.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfa)
nın Çine malzeme yollamakla kalmıyarak kendi pilotlarının idaresi altında birçok bombardıman ve av uçağı göndermiş olduğudur.

Çinlilerin Japonlar karşısında en zayıf tarafları uçak yoksulluğudur. Şimdi bu kusuru da düzeltmişlerdir.

Uzak şark işlerinden az çok anladıklarını iddia eden Avrupalıların Japon muvaffakiyetsizliklerini başlıca bu iki sebebe atfetmelerine mukabil bizzat Çinliler kendi muvaffakiyetlerinin asıl sebebinin büyük Japon kuvvetlerinin Çinden çekilerek Sibirya hududlarına gönderilmiş olmasında buluyorlar.

Çünkingden gelen haberlere inanılacak olursa Birmanya dövüşünü idare ederek Singapur girmek şerefini kazanmış olan meşhur Japon generali Yamaşito bile bugünlerde Sibiryaya hudunda pek karışık isimli bir Japon karargâhında görülmüştür. Bu komutanın Rus hatları karşısında dolaşması Ruslar hesabına pek «fali hayir» değildir.

Çünkingden gelen haberlerde bu münasebetle bir adım daha ileri gidilerek Japonların Ruslara Stalingradın düştüğü gün hücumu geçecekleri dahi iddia edilmektedir.

Acaba iddiaların hangisi doğrudur? Şimdiki halde bunu kestirip atmak kabil değildir. Muhakkak olarak görünen şey de Çin-Japon harbinin bir neticeye varmadan deyam ettiği ve söze başlarken söylediğimiz gibi 1937 yılı Temmuzunun 7 inci günü vukua gelen ehemmiyetsiz hâdisenin Asya milletleri mukaderatına tesir edecek kadar büyük bir netice verdiğidir. Bununla beraber hayret etmiyelim. Asya milletlerinin tarihi hep böyle büyük neticeler veren böyle küçük hâdiselerle doludur.

Ücretli iş mükellefiyetine tabi kamyonların sevki

İstanbul Vilâyetinden:

1 — Bilümum kamyon ve kamyonetlere tatbik edilmekte olan ücretli iş mükellefiyetinin ikinci devresine 8/9/942 Salı günü başlanacaktır.

2 — Bu devrenin ilk postası olan aşağıda plâka numaraları yazılı kamyonlar o gün saat 10,30 da Sultanahmed meydanında toplanacaklardır.

(Birinci devreden mükellefiyetini her ne sebeble olursa olsun yapmamış bulunan veya makbul mazeretlerini tevsik edememiş olan kamyonlar da aynı gün Sultanahmedde toplanacaklar ve mükellefiyete tâbi tutulacaklardır.

3 — Sevk günü kamyonunu getirmeyen vasıta sahipleri hakkında Millî Kuruma kanunu ahkâmına tevfikân kanunî takibat yapılacaktır.

4 — İkinci maddedeki vasıtaların kafilesi içtima günü olan 8/9/942 Salı günü saat 14,30 da hareket edecektir ve bu kafileye o saata kadar iştirak etmeyen vasıtalar için ayrıca bir kafile tertib edilmeyeceğinden kamyonların muayyen saatte getirilmesi lâzımdır.

5 — İşbu ilân tebligat mahiyetindedir.

3746,	3754,	3766,	3774,	3776,	3790,	
3817,	3819,	3896,	3905,	3911,	3923,	4041,
4047,	4088,	4102,	4108,	4113,	4126,	4199,
4213,	4218,	4294,	4296,	4305,	4315,	4334,
4343,	3407,	3411,	3414,	3424,	3434,	3435,
3449,	3514,	3518,	3520,	3522,	3523,	3524,
3534,	3538,	3571,	3580,	3585,	3635,	3650,
3664,	3665,	3701,	3702,	3711,	3714,	

Bakırköy hayvan sergisi

Bakırköy kaymakamlığının tertib ettiği 6 nci ehli hayvanlar sergisi dün Vellefendi çayırında açılmıştır.

Sergide Bakırköy kaymakamı Bahir Öztrak ve diğer davetliler hazır bulunmuştur. Sergide birinciliği kazanan hayvanların sahiplerine mükâfatlar verilmiştir.

Patrol fişleri dağıtılıyor

Belediye iktisad müdürlüğü aydan aya verilmekte olan petrol tevzi fişlerini dağıtmağa başlamıştır. Her vakit olduğu gibi Eylül ayı fişleri de ayın 9 undan itibaren kullanılmaya başlanacaktır.

«Son Posta» nin spor tefrikkası: 118

Kara Ahmet

Ahmed galib mi, değil mi?

— Usta! Ne yaptın be?
— İsmail ağa, hiç ister miyim böyle olsun.. Ahmedin hakkı kay bolsun... Fakat görmedim ben, sen gördün mü? Allah için söyle İsmail ağa!

Deyince, İsmail ağa! duraldı. Ve, doğrusunu söyledi:

— Ben de görmedim. Çünkü bana ters gelmişti.

İsmail ağa da doğru adamdı, Allahtan korkardı. E!... O devrin adamlarının hemen hepsinde Allah korkusu vardı. Kardeşleri, babaları olsa yalan söylemekten çekinirlerdi. Çünkü yalan söylemek, giyabda bulunmak en büyük günahı. Allah adamı rızından ederdi. İsmail ağa bile:

— Ben de görmedim.

Deyince, lâf kalmamıştı. Bunun üzerine cazgır, derin bir nefes aldı. Çünkü çok sevdiği Kara Ahmedin de, İsmail Ağanın da kırıldığını istemezdi. Olabilirdi de Ahmed de yanlış görmüş olurdu. Və, yahud da açık düştü diye telâşla söylemiş olurdu.

İki pehlivan ayakta kapıştıkları zaman, Ahmedin tutan seyirciler bağırıyor: Memo, alta yat!
— Sarmaya gel!

Doğru idi. Memo, alta idi. Mademki yenilmedi kararı vardı. Öyle ise Memo, tekrar alta yatıp hasmın sarmasına gelmeli idi. Fakat Ahmed, öfke ile bunu unutmamıştı. Memo kurnazlık edip alta yatmıyarak ayaktan güreş tutmuştu. Bağırılanı duyan Ahmed, derhal kendisini toparlayıp, Memodan ayrılarak:

— Alta yat! Sarıyı ver!

Dedi.

Memo, oralarda olmadı. Bunun üzerine bağırınlar çoğaldı:

— Memo, rezalet yapıyor.

Cazgır olduğu yerden tekrar sıçradı. Meydana geldi. Memoya hiddetle bağırıyor:

— Bana bak! Doğru dürüst güreşeceksen güreş... Yoksa meydandan atarım vallah!... Yat aşağı! Ver hasmına sarmayı... Haydi.

Memo, şaşırıldı. Hemen altı yatıp durdu. Kara Ahmed, hamını sarmaladı. Fakat Ahmedin kanı beynine vurmuştu. İçinde şöyle dua ediyordu:

— Allahım, hakkımı yediler Sen, bana yardımcı ol!

Kara Ahmed, hasmına sımsık bir sarma geçirdikten sonra kolunu kaptı. Memo, kolunu kaptı mamak için çırpındı. Zorlandı. Fakat muvaffak olamadı. Ahmed, kolu kapıp büktü sarmayı abandı, yüklendi. Memo, toparlanmak için uğraştı. Fakat Kara Ahmedin zoru karşısında derle-nip toparlanamadı.

(Arkası var)

Bono sahtekârlığı suçluları serbest bırakıldılar

Bundan bir müddet evvel geniş mihyasta bir bono sahtekârlığı yapılmış ve 2 si kadın olmak üzere 14 kişi 4.30 sene arasında hapsede mahkûm edilmişlerdi. Suçlular bilâhare mahkeme kararını temyiz etmişler ve yeniden 2 nci ağırcezaada duruşmaya başlanmıştı. Bundan evvelki celsede heyetli hâkime temyiz kararına ittiba veya ademittiba hakkında bir karar verilmek üzere mahkemeyi talik etmişti. Dükkü celsede, temyiz mahkemesinin bozma kararına uyulmuş ve bu yöre ile suçluların tahkikati işgal edecek bir halde bulunmadıklarını, tahliyelerine ve dosyanın iddia makamına tetkik edilmek üzere verilmesine karar verilmiştir.

Dünyanın tarih sayfasına ilk defa geçecek şümulse, derin sarsıntı, lar geçirdiği son günlerde kulaklara en çok akseden kelime şudur: Uçak.. Uçak.. Karaların yılmaz orduları, denizlerin çelik ejderleri bu silâhın önünde sık sık diz çökmektedir. Biz de göklerde kuvvetli ve yenilmez bir millet haline gelmek yolundaki çalışmalarımıza hız verelim.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Londraya göre Novorosisk limanı düşmek üzere, Ruslar tekrar yeni mevzilere çekildiler

Londra 6 (A.A.) — Karadeniz Rus limanlarından Novorosisk için tehlike artmış bulunmaktadır. Kuvvetli Alman kol-ları şehre şimal batıdan ilerlemektedir. Yapılan sıkı hava ve kara hücumları akebinde Ruslar yeni mevzilere çekilmişlerdir.

Vişiye göre
Vişi 6 (A.A.) — Stalingradta Alman zırhlı küt'aları şehrin garbindeki müdafaa hatlarını yarıktan sonra ilerlemeğe devam etmişler ve bir kışlayı ve mühim tepeleri işgal etmişlerdir. Diğer Alman birlikleri Ruslar tarafından büyük bir şiddetle müdafaa edilen bir mahalli işgal etmişlerdir. Alman çemberini kırmak için Rusların yapmakta olduk-ları teşebbüs ve mukabil taarruzların hepsi akamete uğramıştır.

Londraya göre
Londra 6 (A.A.) — Stalin grad cenubu garbisinde Alman ilerleyişi durdurulduktan sonra diğer bir Alman hamlesi de kıl-rılmıştır. Gece yarısı çıkan Sovyet tebliği Stalingradın cenubu garbisinde Almanların küt'le halinde ve hava kuvvetleri ve tanklarla yapmış oldukları hücumun Rusların anudane mukavemeti karşısında neticesiz kaldığını bildirmiştir.

Rus topçusu büyük bir faaliyet göstermiştir. Her noktada Almanların şiddetli ve tehlikeli hamlelerine karşı mukavemet edilmektedir.

İki hafta şiddetli mukavemetten sonra Ruslar Stalingradta hâlâ tutunmaktadır.

Röyter Rus müdafaaasının art-tığını, 25,000 den fazla Mihver askerinin öldürüldüğünü, günde vasatı 50 Alman tayyaresi düşürüldüğünü bildirmiştir.

Maamafih Novorosiskin içinde bulunduğu tehlike artmıştır. Almanlar, topçu ve hava taarruzlarını müteakib ilerlemeğe başlamışlardır. Ruslar yeni mevzilere çekilmişlerdir.

Kafkasyada Almanlar ilerli-yememişlerdir.

Romaya göre
Roma 6 (Radyo) — Stalin gradta muharebeler artık doğru-

Rusyanın Londra elçisinin nutku

Londra 6 (A.A.) — Beynel-milîl gençlik toplantısında Maisky su demecinde bulunmuştur. — Şimdi insanlığın mukadderatı mevzuubahistir. Nazilerin kuvvetleri gerçi büyüktür. Fakat öyle korkunç sanılacak kadar değildir.

Şimdi başlıca yük Sovyet Rusyanın üzerindedir. Uzun zaman geçmeden bu yükün müteffik-lerle paylaşılacağını umuyorum. Ben İngiliz gençliğine hitab ediyorum ve Sovyet gençliğinin omuzlarına yüklenmiş olan yükün paylaşılmasını istiyorum.

Hindistan'ta karışıklıklar

Sofya 6 (Radyo) — Hindistan da kargaşalıklar günden güne artmaktadır. Kargaşalıklar bil-hassa Madras, Bombay, Lâhür, Yeni Delhde hüküm sürmektedir. Polis karakollarına hafif tanklar verilmiştir. Lâhorda yeni nümayişler vukua gelmiştir. Polis nümayişçileri dağıtmak için ateş açmıştır.

ORHAN URAL

Karikatür albümü
Üç renkli bir kapak içinde yüzden fazla karikatürle yakında çıkıyor.

Fiati 25 Kuruş

dan doğruya şehre itikak etmiş-tir. Çarpışmalar evlerde, sokaklarda teşkil edilen barikadlarda yapılmaktadır.

Ruslar Stalingrad önünde müthiş denecek şekilde müdafaa hatları tesis etmişlerdir. Bu müdafaa hatlarının sonucunda mottörleri çıkarılmış ve topraklara gömülmüş büyük tanklardan, ve

Kahirenin açık şehir ilân edilmesi isteniyor

Roma 6 (Radyo) — Berut tan haber verildiğine göre Mısır parlamento azalarından birçoğu ve yüksek şahsiyetler Nahas Paşayı ziyaret ederek Kahirenin açık şehir olarak ilân edilmesini

Almanlar Tamen yarım adasında

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Gündüz ve gece hücumlarında, Alman kuvvetleri Volganın şarkında ki taşitların ve hava meydanları -nın tahribine devam etmişlerdir. Kaluganın cenub batısında çetin müdafaa savaşları devam ediyor.

Medinin şimal batısında ve Rjevin cenub batısında Sovyetlerin zırhlı tankları ve çok büyük hava teşküllerinin desteklemesiyle yaptıkları mükerrer hücumlar akim kalmış-tır. Gene düşmanın bir hava üs-sü muvaffakiyetle bombalanmıştır.

İlmen gölünün cenubunda ve Leningrad önünde düşmanın hücum-ları akim kalmıştır. Finlandiya kör-fezinde bir Sovyet mayın gemisi bombalanarak hasara uğratılmış-tır.

Doğu cephesinde 3 ve 4 Eylülde hava savaşlarında ve uçak savar bataryaları tarafından 182 düşman uçağı düşürülmüştür. Başka 5 uçak da yerde tahrib edilmiştir.

Almanya üzerinde
Dün gece Sovyetler merkez hükümeti ve doğu Almanya üzerinde iz'aç akınları yapmışlardır. Gelişi güzel atılan bombalar halk arasında bazı hasarlara ve maddi hasar-lara sebep olmuştur. Düşman bir uçak kaybetmiştir. Biz 14 uçak kaybet-tik.

Alman küt'aları birleştiler
Berlin 5 (A.A.) — Stalingrad kesiminde batı şimalden gelen Al-

man küt'alarının batı cenubdan gelen küt'alarla itirab tesis ettikleri askeri bir kaynaktan bildiriliyor.

Sovyet tebliği
Moskova, 5 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği ekinde denildiğine göre, Stalingradın batı şimalinde şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Almanlar bu kesimde şiddetli bir taarruz yapmış-larsa da bu taarruz Rus küt'aları tarafından piskürtülmüştür. Almanların Stalingrad batı cenubundaki yeni ileri hareketi durdurulmuştur.

Novorosiskte
Novorosiskin batı şimalinde Sovyet küt'aları düşmanın sayı bakımından üstün tank ve maki-neli piyade kuvvetlerine karşı müdafaa savaşları yapmışlardır.

Novorosisk cephesinin başka bir kesiminde Sovyet küt'aları yeni müdafaa mevzilerine çekil-mişlerdir.

Sokak muharebeleri
Stokholm, 5 (A.A.) — Ofi: Mareşal Von Bock küt'aları dün akşam Stalingrad şehrinin kalabalık mahallerine girmişlerdir. Burada sokak muharebeleri başlamıştır. Bu suretle bu büyük çelik şehrin akabeti taayyün etmiş sayılabilir. Stalingrad esasen bir harabe halindedir. Alman membarlarından resmen bildirildiğine göre Sovyet mukavemeti şimdiden kırılmıştır.

Ömer İnönü
(Baştarafı 1 inci sayfada)
da iken gördüm ve o gün uçtum. Çok kısa süren bu gezinti bende pek sili izler bıraktı. Hatırlayabildiğim tek şey dünyanın dışından, içinden daha iyi görüldüğüdür.

Bundan sonra fasıllarla tekrar tekrar uçtum. Bu uçuşlarım hep kapalı yolcu tayyarelerinde oldu. Halbuki uçmanın en büyük zevki açık bir tayyarede anlaşılır. Bu fırsatı bana ilk defa N. Demirağ tayyareleri verdi. Şimdi ise Hava Kurumu bu yolda ilerleme vesile oluyor. Öğreneceğim pek çok şey var; amma hepsinden evvel ilk yalnız uça-cağım günü bekliyorum.

Cemiyetin bozukluklarından uzak, sonsuz bir hareket serbestliğine malik, dünyayı bir tarih kitabının son sayfalarını karıştı-rır gibi seyretmek ancak havada mümkün olabilir.

Uçmayı bir milleti nasıl bir sonun beklediğini eskiden iştir, şüphelenmiştik, gördük, inan-dık. Tayyare vatan müdafaa-sının en esaslı bir unsurudur.

Şimdi uçan bir insanın kalbini uçuş zevkinden başka, yurd müdafaa-sına biraz daha hazırlanmış olmanın verdiği ruh hafifli-ği dolduruyor.

Uçan bir Türkiyenin çekirdek-

tankların arkasında topçu mev-zilerinden müteşekkildi.

Alman kuvvetleri bu müthiş hattı dört noktadan yarıp geç-mişlerdir.

Kızıl Yıldız gazetesi Stalingra-dın muazzam ehemmiyetini te-barüz ettirerek her ne pahasına olursa olsun müdafaa edilmesine isaret etmektedir.

istemişlerdir. Nahas Paşa vermiş olduğu cevabda İngiliz askeri idaresinin Kahirenin açık şehir olmasına hiç bir zaman rıza göstermeyeceğini bildirmişti.

man küt'alarının batı cenubdan gelen küt'alarla itirab tesis ettikleri askeri bir kaynaktan bildiriliyor.

Sovyet tebliği
Moskova, 5 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği ekinde denildiğine göre, Stalingradın batı şimalinde şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Almanlar bu kesimde şiddetli bir taarruz yapmış-larsa da bu taarruz Rus küt'aları tarafından piskürtülmüştür. Almanların Stalingrad batı cenubundaki yeni ileri hareketi durdurulmuştur.

Novorosiskte
Novorosiskin batı şimalinde Sovyet küt'aları düşmanın sayı bakımından üstün tank ve maki-neli piyade kuvvetlerine karşı müdafaa savaşları yapmışlardır.

Novorosisk cephesinin başka bir kesiminde Sovyet küt'aları yeni müdafaa mevzilerine çekil-mişlerdir.

Sokak muharebeleri
Stokholm, 5 (A.A.) — Ofi: Mareşal Von Bock küt'aları dün akşam Stalingrad şehrinin kalabalık mahallerine girmişlerdir. Burada sokak muharebele-ri başlamıştır. Bu suretle bu büyük çelik şehrin akabeti taayyün etmiş sayılabilir. Stalingrad esasen bir harabe halindedir. Alman membarlarından resmen bildirildiğine göre Sovyet mukavemeti şimdiden kırılmıştır.

SÜMER SİNEMASININ
Yeni mevsim hazırlıkları
Her sene olduğu gibi Sumer Sinema-sı Müdüriyeti, ferah ve şık salonunun yeni mevsim açılış hazırlıklarına başla-mıştır.

Vaziyeti hazıra icabı olarak maruz kalınan bütün müşkülata ve göze alın büyük mali fedakârlıklara rağmen, sinemanın faal müdüriyeti; Sayın halkın zevki selimlerine uygun bir tarzda seçkin ve zengin filmler intihab ve temin etmeğe muvaffak old.

Bu harikalar serisinin bazılarını bil-diriyoruz:

Başta: CHARLES BOYER ve MARGARET SULLIVAN tarafından yaratılan AŞKSIZ BİR GECE Süper filmi ile, DEANNA DURBIN'in son bediaları ASK ÇİÇEĞİ ve SERBES İZDİVAÇ şaheserlerinden sonra sırasile CAROLE LOMBARD ve CHARLES TLAUGH, TON tarafından oynanan BİR ASK FACIASI GARY COOPER ve BARBARA STANWYCK tarafından ATEŞ BALOSU, LORETTA YOUNG ve RAY MİLLAND'ın KADIN İSTERSE, MAUREEN O'HARA'nın İbda ettiği Arjan, tin Tango ve Rumbaların tümü olan TANGOLAR ÜLKESİ, MARLENE DİETRICH'in GECE GÜZELİ, BARBARA STANWYCK'ın ALTIN GİBİ ÇOÇUK, RİTZ BİRADERLERİN - ARJANTİN GECELERİ, güzel yıldız INGRID BERGMAN'ın SONSUZ ASK, Holly-wood'ın en mükemmel dans ve orkestra heyetlerinin işbirliğinde çeyizlenmiş MECHUL DANSÖZ, dehakâr İRENNE DUNNE'ın CALINMIŞ PUSELER, CARY GRAND ve REBEKANIN unutulmaz Yıldızı JOAN FONTAINE'ın ŞÜPHE, GLORIA JOAN'ın BAHAR ŞARKISI, JANE FRAZER'in HAVAY ÇİÇEKLERİ ve saire ve saire...

Şunu da haber verelim ki en mühim ve alakabâhs film WALT DISNEY'in en son yaratığı (PAMUK PRENSES'in) bütün tekemmül ve ihtişamını meze eden renkli, canlı resimler şaheserini de bu sinemada göreceksiniz.

SÜMER SİNEMASI. Yeni Sinema mevsimine 8 Eylül Salı akşamı başla-mıştır.

Akdenizde bir mihver ticaret gemisiyle bir muhrib batırı'dı
(Baştarafı 1 inci sayfada)
muhribi de muhtemel olarak batırmışlardır.

Trabzon'da
Trabzon 5 (A.A.) — Vilâyet hududuna vali, belediye reisile parti başkanı ve mebuslar tarafından istikbal edilen Başvekil Şükür Sarac-oglu ve sayın eşleri dün saat 19 da şehrimize gelmişlerdir. Başvekillik -miş şehir dışında mülki ve askeri erkân, bir küt'a askerle mektebiller ve caddeleri dolduran binlerce Trabzonlu tarafından tezahürlerle karşılanmış ve halkın alkışları arasında bir müddet yaya yürüyerek halkla temas ettikten sonra ikametlerine tahsis edilen köşke gitmişlerdir.

Trabzon'da
Trabzon 5 (A.A.) — Vilâyet hududuna vali, belediye reisile parti başkanı ve mebuslar tarafından istikbal edilen Başvekil Şükür Sarac-oglu ve sayın eşleri dün saat 19 da şehrimize gelmişlerdir. Başvekillik -miş şehir dışında mülki ve askeri erkân, bir küt'a askerle mektebiller ve caddeleri dolduran binlerce Trabzonlu tarafından tezahürlerle karşılanmış ve halkın alkışları arasında bir müddet yaya yürüyerek halkla temas ettikten sonra ikametlerine tahsis edilen köşke gitmişlerdir.

SÜMER SİNEMASININ
Yeni mevsim hazırlıkları
Her sene olduğu gibi Sumer Sinema-sı Müdüriyeti, ferah ve şık salonunun yeni mevsim açılış hazırlıklarına başla-mıştır.

Vaziyeti hazıra icabı olarak maruz kalınan bütün müşkülata ve göze alın büyük mali fedakârlıklara rağmen, sinemanın faal müdüriyeti; Sayın halkın zevki selimlerine uygun bir tarzda seçkin ve zengin filmler intihab ve temin etmeğe muvaffak old.

Bu harikalar serisinin bazılarını bil-diriyoruz:

Başta: CHARLES BOYER ve MARGARET SULLIVAN tarafından yaratılan AŞKSIZ BİR GECE Süper filmi ile, DEANNA DURBIN'in son bediaları ASK ÇİÇEĞİ ve SERBES İZDİVAÇ şaheserlerinden sonra sırasile CAROLE LOMBARD ve CHARLES TLAUGH, TON tarafından oynanan BİR ASK FACIASI GARY COOPER ve BARBARA STANWYCK tarafından ATEŞ BALOSU, LORETTA YOUNG ve RAY MİLLAND'ın KADIN İSTERSE, MAUREEN O'HARA'nın İbda ettiği Arjan, tin Tango ve Rumbaların tümü olan TANGOLAR ÜLKESİ, MARLENE DİETRICH'in GECE GÜZELİ, BARBARA STANWYCK'ın ALTIN GİBİ ÇOÇUK, RİTZ BİRADERLERİN - ARJANTİN GECELERİ, güzel yıldız INGRID BERGMAN'ın SONSUZ ASK, Holly-wood'ın en mükemmel dans ve orkestra heyetlerinin işbirliğinde çeyizlenmiş MECHUL DANSÖZ, dehakâr İRENNE DUNNE'ın CALINMIŞ PUSELER, CARY GRAND ve REBEKANIN unutulmaz Yıldızı JOAN FONTAINE'ın ŞÜPHE, GLORIA JOAN'ın BAHAR ŞARKISI, JANE FRAZER'in HAVAY ÇİÇEKLERİ ve saire ve saire...

Şunu da haber verelim ki en mühim ve alakabâhs film WALT DISNEY'in en son yaratığı (PAMUK PRENSES'in) bütün tekemmül ve ihtişamını meze eden renkli, canlı resimler şaheserini de bu sinemada göreceksiniz.

SÜMER SİNEMASI. Yeni Sinema mevsimine 8 Eylül Salı akşamı başla-mıştır.

Akdenizde bir mihver ticaret gemisiyle bir muhrib batırı'dı
(Baştarafı 1 inci sayfada)
muhribi de muhtemel olarak batırmışlardır.

Trabzon'da
Trabzon 5 (A.A.) — Vilâyet hududuna vali, belediye reisile parti başkanı ve mebuslar tarafından istikbal edilen Başvekil Şükür Sarac-oglu ve sayın eşleri dün saat 19 da şehrimize gelmişlerdir. Başvekillik -miş şehir dışında mülki ve askeri erkân, bir küt'a askerle mektebiller ve caddeleri dolduran binlerce Trabzonlu tarafından tezahürlerle karşılanmış ve halkın alkışları arasında bir müddet yaya yürüyerek halkla temas ettikten sonra ikametlerine tahsis edilen köşke gitmişlerdir.

SÜMER SİNEMASININ
Yeni mevsim hazırlıkları
Her sene olduğu gibi Sumer Sinema-sı Müdüriyeti, ferah ve şık salonunun yeni mevsim açılış hazırlıklarına başla-mıştır.

Vaziyeti hazıra icabı olarak maruz kalınan bütün müşkülata ve göze alın büyük mali fedakârlıklara rağmen, sinemanın faal müdüriyeti; Sayın halkın zevki selimlerine uygun bir tarzda seçkin ve zengin filmler intihab ve temin etmeğe muvaffak old.

Bu harikalar serisinin bazılarını bil-diriyoruz:

Mısırdaki muharebe tekrar başladı

[Baştarafı 1 inci sayfada]
rasındaki yol üzerinde" şarka doğru giden taşıtlara muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir.

Alman tebliği
Berlin, 5 (A.A.) — Resmi tebliği:

Mısır cephesi kesiminde, İngilizlerin zırhlı unsurları desteklemesiyle yaptıkları müteaddid hücum teşebbüsleri akim kalmıştır. Düşman önemli kayıplar ve birkaç yüz esir vermiştir. Bu esirler arasında 6 inci Yeni Zelanda levasının kumandanı da vardır.

Başvekilin köylerde tetkikleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Halkın alkışları arasında yürüyerek Halkevine giden Başvekilimiz Bayburduların bu heyecanlı sevgi tezahürlerine Halkevinin balkonundan teşekkür etmek suretile mukabelede bulunmuşlardır. Burada kısa bir müddet istirahatten ve Halkevilerle temastan sonra gene halkın coşkun tezahürleri arasında Bayburddan ayrılmışlardır.

Gümüşhanede
Saat 11,30 da Başvekilimiz Gümüşhaneye gelmişlerdir. Burada da bir küt'a asker, mektebiller ve halk tarafından karşılanmışlardır. Halk-evinde bir müddet istirahatten ve öğle yemeğini burada yedikten sonra saat 15 de halkın tezahürleri arasında Trabzona hareket etmişlerdir.

Trabzon'da
Trabzon 5 (A.A.) — Vilâyet hududuna vali, belediye reisile parti başkanı ve mebuslar tarafından istikbal edilen Başvekil Şükür Sarac-oglu ve sayın eşleri dün saat 19 da şehrimize gelmişlerdir. Başvekillik -miş şehir dışında mülki ve askeri erkân, bir küt'a askerle mektebiller ve caddeleri dolduran binlerce Trabzonlu tarafından tezahürlerle karşılanmış ve halkın alkışları arasında bir müddet yaya yürüyerek halkla temas ettikten sonra ikametlerine tahsis edilen köşke gitmişlerdir.

SÜMER SİNEMASININ
Yeni mevsim hazırlıkları
Her sene olduğu gibi Sumer Sinema-sı Müdüriyeti, ferah ve şık salonunun yeni mevsim açılış hazırlıklarına başla-mıştır.

Vaziyeti hazıra icabı olarak maruz kalınan bütün müşkülata ve göze alın büyük mali fedakârlıklara rağmen, sinemanın faal müdüriyeti; Sayın halkın zevki selimlerine uygun bir tarzda seçkin ve zengin filmler intihab ve temin etmeğe muvaffak old.

Bu harikalar serisinin bazılarını bil-diriyoruz:

Başta: CHARLES BOYER ve MARGARET SULLIVAN tarafından yaratılan AŞKSIZ BİR GECE Süper filmi ile, DEANNA DURBIN'in son bediaları ASK ÇİÇEĞİ ve SERBES İZDİVAÇ şaheserlerinden sonra sırasile CAROLE LOMBARD ve CHARLES TLAUGH, TON tarafından oynanan BİR ASK FACIASI GARY COOPER ve BARBARA STANWYCK tarafından ATEŞ BALOSU, LORETTA YOUNG ve RAY MİLLAND'ın KADIN İSTERSE, MAUREEN O'HARA'nın İbda ettiği Arjan, tin Tango ve Rumbaların tümü olan TANGOLAR ÜLKESİ, MARLENE DİETRICH'in GECE GÜZELİ, BARBARA STANWYCK'ın ALTIN GİBİ ÇOÇUK, RİTZ BİRADERLERİN - ARJANTİN GECELERİ, güzel yıldız INGRID BERGMAN'ın SONSUZ ASK, Holly-wood'ın en mükemmel dans ve orkestra heyetlerinin işbirliğinde çeyizlenmiş MECHUL DANSÖZ, dehakâr İRENNE DUNNE'ın CALINMIŞ PUSELER, CARY GRAND ve REBEKANIN unutulmaz Yıldızı JOAN FONTAINE'ın ŞÜPHE, GLORIA JOAN'ın BAHAR ŞARKISI, JANE FRAZER'in HAVAY ÇİÇEKLERİ ve saire ve saire...

Şunu da haber verelim ki en mühim ve alakabâhs film WALT DISNEY'in en son yaratığı (PAMUK PRENSES'in) bütün tekemmül ve ihtişamını meze eden renkli, canlı resimler şaheserini de bu sinemada göreceksiniz.

SÜMER SİNEMASI. Yeni Sinema mevsimine 8 Eylül Salı akşamı başla-mıştır.

SİVAŞET ALEMİNDE

Harbe dair bir hesap

Geçen harb sona erdiği zaman bunun umumi bir muhasebesini yapmak isteyenler, 1914 - 1918 harbi esnasında sarfedilen servetle bütün dünyayı baştan başa katedebilecek suret ve yarım metre yüksekliğinde ve 30 santimetre kalınlığında altın dan bir duvar inşa edebilmek mümkün olurdu; demislerdir. Bu netice, bazı Amerikan iktisadçıları tarafından elde edilmiştir.

Bu harb, hiç şüphesiz, hem sebeb olduğu harabi, hem de mucib olduğu masraflar noktasından geçenkine nispetle çok daha ağıra mal olmaktadır. Bazı Avrupa istatistik mütehassıslarına nazaran 1939 - 1940 seneleri için de harbin mucib olduğu masraflar günde bir milyar Türk lirasını aşmıştır. Bu rakamın ifade ettiği müthiş mana önünde duraklamamak mümkün değildir. Halbuki o tarihte henüz Sovyet Rusya harb dışında idi. Birleşik Amerika muharebeye katılmamıştı.

Dünyayı teşkil eden beş küt'a'nın sanayi kaynakları, bugünkü gibi, bir hedef ve bir maksad uğruna sefer edilmişlerdir. Bugün, bu masraf 2,5 milyar Türk lirasına yükselmiştir ve bunda, harab olan, yanan ve yıkılan mamurelerin zararları dahil değildir.

Şayed bu hesap doğru sayılacak olursa milletlerin muharebe-ye tahsis ettikleri servetler bütün insanları bedava yedirmek mümkün olduğu gibi kendilerine bir miktar da dış kirası hediye etmek kabil olurdu. Bu hesabı yapan mütehassısların elde ettikleri rakamlara vasil olabilmek için dayandıkları esasların ne-lerden ibaret olduğunu bilmiyoruz. Fakat her hesabda olduğu gibi bunda da mevcut bulunabileceğini sandığımız yanlışlık hissesini bir tarafa bıraksak da hi gene geride kalan miktar karşısında dehşete düşmemek mümkün olmaz. Harb sonu dünyasını karşılayacağı büyük devanın nasıl altından kalkulmuş bir ağır lik olacağını, bugünkü masraflar daha şimdiden bize anlatmış oluyorlar. — ★★

İstanbul cezaevinde mahkûmların çalışacağı atölyeler dün açıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
vinde, bir islah müessesesi olmağa doğru atılmış müsbet bir adımın, yeni bir şuurun karşısında hatırladım. Üsküdar cezaevinde açılan atölyelerin, maddi ve manevî mahkûmlar için ne kadar istifadeli olduğunu, bir hafta evvel bu sütunlarda yazmıştık. İstanbul cezaevinde de dün açılan atölyelerle, burası bir zindan olmaktan çıkarak bir islahane olmak yoluna tutmuştur.

Adliye Vekilimiz Hasan Memencioğlunun emri, İstanbul Cumhuriyet Müddeiummisi Hikmet Onat, Cezaevleri Umum Müdür Muavini Sakip ve Cezaevi Müdürü Hüsnü Konuğun gayretleriyle tesis edilen atölyeler dün, mahkûmların yarattığı bir bayram havası içinde açıldı. Burada yüzlerce mahkûm çalışacak, çalışma en büyük mürebbidir. Aynı zamanda buraya küçük yaşta düşen tufeyliler birer san'at kazanarak, diğerleri, birikmiş paraları olarak cemiyete faydalı birer vatandaş olarak döneceklerdir.

Bence yalnız cezaevinin dün yaşadığı bayram, menfi ruhlarda müsbet akisler yapacak kıymettedir. Renkli grepon kâğıd-larile süslenmiş atölyelerde, şevkle çalışmağa hazırlanmış yüzlerce mahkûm gördük ve bunlar Hikmet Onat, atölyelerin giriş kapısında kordelâ yerine gerilmiş beyaz grepon kâğıdı «Hayırlı olsun!» temennisile keserken «— Yaşasın kanun mümessilimiz!»

Diye haykıran mahkûmlar, yeni şuurun ilk tezahürünü göstermiş oldular.

Cezaevinde, şimdiki halde kunduracılık, marangozluuk, terlikçilik, trikotaj atölyeleri tesis edilmiş, şüphesiz küçük çapta, zamanla genişleyecek. Şimdiden askeri dikim evinden 1500 takımlık çamaşır siparişi alınmış. İleride bütün san'atlara yer verilecek. Mahkûm vatandaş, tembel tembel, seviyesine göre, eroini, hırsızlığı, intikamı, evini, istikbalini düşünerek kara düşüncelere dalmayacak. Nitekim bunları, Hikmet Onat, kısa ve veziz hasbihalinde mahkûmlara çok güzel izah etti.

Bir memlekette adalet, suçlunun yakasına yapışır. Cemiyetin huzurunu bozan İylik olduğu yere gider. Fakat şuurlu bir adliye sistemi de, ne olursa olsun bir vatandaşın kaybettirmemeli, onu cemiyete faydalı bir uzuv olarak döndürmeğe bakmalıdır. Bu sistem, memlekette suçları, cemiyete suçluları, hapishanede misafirleri azaltır. Cumhuriyet adliyesinin bütün memleketteki cezaevlerine bu sistemi soktuğu, zindanı islahaneye çevirdiği gün, vazifesini yapmaktan mütevellid derin bir nefes almağa hakkı olacaktır.

Nusret Safa Coşkun

Bremen'e şiddet'i bir hava akımı yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
hiş akını yapmışlardır. Yüksekten atılan yangın ve tahrib bombaları ezcümle müteaddid kiliseler ve hastahaneye ağır bir surette isabet etmiştir. Gece avcılarımla uçak savar bataryalarımız 11 bomba uçağı düşürmüşlerdir.

Dikkat! SARAY Sineması
Yeni sinema mevsimini
10 Eylül önumümüzdeki Perşembe akşamı açıyor. Açılış programı:

SAADET GECESİ
Türkçe sözlü şaheserleridir. Baş Rollerde:
CHARLES BOYER ve JEAN ARTHUR

BU SENENİN EN GÜZEL 2 FİLMİ BİRDEN
1 - KLEOPATRA (Türkçe)
2 - KADIN HÂKİMİYETİ (Renkli)
BUGÜN

LÂLE Sinemasında

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
arruzlarının fastasız bir surette devam ettiğini, Kaluga cenub batısında, da yeniden ağır bir müdafaa muharebesi yapılmakta olduğunu ve İmen gölü cenubile Leningrad önünde Sovyetlerin mühim kuvvetlerle tekrarladıkları şiddetli taarruzların yeniden püskürtüldüğünü ilâve etmektedir.

Sovyetler de dünkü tebliğlerinde Novorossijski şimali garblisinde, Mozdok bölgesinde ve Stalingrad önünde çarpışıklarını ve Almanların taze ihtiyat kuvvetlerinin de iştirakle yaptıkları yeni bir taarruzu durdurur gibi olduklarını bildirmektedirler. Dünkü hususî Moskova haberleri ise Almanlarla müttefiklerinin, aşağı Volganın büyük çelik sanayii şehrine karşı 25 tümen, 1000 tayyare ve pek çok tankla hücum ettiklerinden, 4 gün evvel Rus hatlarını yararak derinliğine bu hatlara nüfuz etmiş olduklarından ve Kafkas dağılarının şimal ortasında Alman kuvvetlerinin Terek nehri geçerek Grozni petrol sahası istikametinde ilerlemeğe başladıklarından bahsetmektedirler.

Bütün bu haberler bir araya getirilirse Sovyetlerin, şark cephesinin merkez ve şimal muntakalarında endirekt ve neticesiz yardım taarruzlarını durmadan devam ettirmelerine rağmen bu cephenin cenub muntakasından her iki kısmındaki durumlarının son 24 saat zarfında biraz daha ciddileştiği ve vahimleştiği anlaşılır.

4/5 Eylül gecesi uzun menzilli bombardıman tayyarelerinden mürekkep bir Sovyet hava kuvvetinin Peşte, Viyana ve Königsberg şehirlerini bombardıman etmek suretille şarkî Almanya ve Macaristan üzerine yeni bir akın daha yapmış olmasında dikekti ehemmiyetle çekecek bir hadisedir. Dünkü Alman tebliği dahi bu akından bahsetmekte, bais olduğu hasar ve telefatin pek az olduğunu ve akını yapan tayyarelerden bir tanesinin düşürüldüğünü bildirmektedir. Sovyetlerin bu hava akınları, garbdaki Alman endüstrisine karşı İngilizlerin yapmakta oldukları hava akınlarını Almanyanın şark kısmında tamamlamak bakımından olduğu kadar uçur bakimından da ehemmiyetlidir. Zira, Sovyetlerin en yakın hatları gerisindeki hava meydanlarından hareket eden tayyarelerin Peşte ve Viyana'yı bombalayabilmeleri için 3000 Km. den çok fazla bir uçuş yapmaları lâzım gelmek-

tedir. Bir nokta daha kaydedilmeye değer, ki o da Almanların, bundan evvelkilerde olduğu gibi bu defaki Sovyet hava akınında da çok az tayyare düşürülmüştür. Bu husus, Almanlarca Sovyetlerin hava akınlarını bu suretle temadi ettireceklerine ihtimal verilmediğini ve şarkî Almanyadaki hava müdafaa teşkilâtının da o kadar kuvvetli olmadığını gösterir.

2 — Batı Avrupa cephesinde: İngilizler dün gece, Almanyanın en mühim sanayi şehirlerinden biri olan Bremen'e karşı çok şiddetli ve çok zayıya sebebiyet veren bir hava hücumu daha yapmışlardır. Bu harbin başlangıcındanberi Bremen üzerine yapılan hücumların doksan dokuzuncusu olan bu ağır hücumu dünkü Alman tebliği yeni bir tedhiş hücumu diye kaydelemiştir. Hiç şüphesiz, Alman hava kuvvetleri de bir iki gün veya gece içinde İngilizlerin Bremen'e muadil bir şehrine bir intikam uçuşu yaparak bir çok hasarat ica edeceklerdir ve İkinci Dünya harbinin en ziyade teessüre şayan olan bu safhası, yalnız şimdiki muharib nesiller için değil, onları takip edecek diğer nesiller için de bir facia teşkil etmek suretille devam edip gidecektir.

3 — Mısır cephesinde: Bundan bir hafta evvel mareşal Rommelin EL-Alemeyn ile Kattara bataklığı arasındaki İngiliz cephesine karşı teşebbüs etmiş olduğu bir taarruz hareketi iki gün devam etmekle beraber umumilememiştir. Rommel kuvvetlerinin durduklarını gören İngilizlerle müttefikleri ise bu kuvvetleri daha ziyade sarı-sarı hırpalamak maksadile şiddetli bir hava faaliyetile müterafik müteaddid mevzii karşı taarruzlar yapmışlardır. Dünkü Alman tebliği; İngilizlerin bu taarruzlarını 4 Eylül gününde de Mihver cephesinin cenub kısmına karşı tekrarladıklarını, fakat bütün bu taarruzların İngilizleri mühim zayıya uğratmak ve onlardan, aralarında bir de Yeni Zelandalı tugay k. bulunan birkaç yüz esir almak suretille püskürtüldüğünü bildirmektedir.

Gerek mareşal Rommelin, gerek se general Aleksandr'ın çok önemli takviyeler aldıklarına ve almakta devam ettiklerine şüphe yoktur. Şimdiki halde her iki taraf birbirini yoklamaktadır. Hangi taraf daha fazla takviye almışsa bunun insiyatifi eline alarak bütün kuvvetile hasmına taarruza başlayacağı gün de uzak değildir.

K. D.

Bir Anadolu seyahatinin notları

(Baş tarafı 3/1 de)
Yerimizi değiştik. Fakat imkânı yok! Ter, vücudunda soğumağa başladı. İşte o zaman, Allah razı olsun, o Rum kadını imdadıma yettiği. İri yapılı pehlivan mühendise:
— Bari, dedi, biz dışarı çıkacak da, bey, fanilâsını ve gömleğini değiştirse...
Öteki artık buna itiraz edemedi. Üç yolu koridora çıktılar. Ben de koridora bakan pencerelevin perdelerini çekerek hemen bavulu açtım. Doğrusu, içimden, o kadına nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Halid Fahri Ozansoy

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Robert Kolej Bebek, Tel. 36.160
ERKEK KISMI: Erkek Kız Koleji Robert Kolej Bebek, Tel. 36.160

ORTA KISIM - LİSE KISMI TEKNİK OKUL

Leylî ve Niharî bütün kayıtlar kapanmıştır.
DERSLERE 25 EYLÜL PERŞEMBE GÜNÜ BAŞLANACAKTIR.
Leylî talebenin 24 Eylül Çarşamba günü akşamı mektebde bulunması lâzımdır.
TECDİDİ KAYIT: Erkek kısmında 22 Eylül Pazartesi ve 23 Eylül Salı günleridir.
Kız kısmında: 23 Eylül Salı ve 24 Eylül Çarşamba günleridir.
Yeni ve eski bütün talebenin bugünlerde son kayıt için müracaatları gereklidir.

MİLLÎ PİYANGO

15 EYLÜL ÇEKİLİŞ PLANI

İkramiye Adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	25.000	25.000
3	10.000	30.000
5	5.000	25.000
20	2.000	40.000
60	1.000	60.000
120	500	60.000
800	100	80.000
800	50	40.000
2.000	20	40.000
8.000	10	80.000
80.000	3	240.000
91.809	Yekün	720.000
Tam bilet 3, yarım bilet 1,50 liradır.		

Ereğli kömür havzası sağlık komisyonu başkanlığından:

Doktor eczacı ve hemşire aranıyor

- 1 — Sağlık teşkilâtına bağlı Zonguldak merkezinde çalışmak üzere «225» lira aylık ücretli bir yedek hekim ile «225» lira aylık ücretli Kilimli muntakası için bir hekim.
 - 2 — Sağlık teşkilâtı Kandilli hastahanesi için «300» lira ücretli bir dahiliye mütehassısı.
 - 3 — Sağlık teşkilâtı dispensanteri için 150 şer lira aylık ücretli 4 eczacı.
 - 4 — Sağlık teşkilâtı hastahanesi için bilhassa Hariciye, Nisaiye ve Dğum servislerinde çalışmış, iki diğer servisler için de 3 ki cem'an 5 hemşire alınacaktır. Aylık ücret 70 liradır. Ücretler üzerine ayrıca fevkalâde zam eklenmektedir.
- Taliblerin sıhhat sicil numaralarını bildiren kısa tercüme hallerile birlikte dilekçelerini 15.9.42 Salı gününe kadar Havza Başkanlığına göndermeleri. «6447»

Kırıkkale hususî muhtelit ortaokul müdürlüğünden:

- 1 — Okulumuzda 140 liraya kadar ücretli «Tarih, Coğrafya» «Almanca» «Fizik-Kimya» «Matematik» öğretmenlikleri açılır.
- 2 — Orta okullarda öğretmenlik vasıflarını hazırlayan isteklilerin 15.9.42 gününe kadar diploma, nüfus cüzdanı, Askerlik vesikası, şimdiki kadar bulunmuşları vazifeleri gösteren sicil özü, iyi hal kâğıdı ve 9 vesika fotoğrafı ile birlikte dilekçelerini okulumuz Müdürlüğüne göndermeleri. «6682»

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 29 / Ağustos / 1942 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Kasa:		Lira	
Altın: Safi kilogram	74.616.476	Lira	104.954.043,09
Banknot	» 7.537.589,—		» 7.537.589,—
Ufaklık	» 212.083,81		» 212.083,81
Dahildeki muhabirler:	» 456.922,36		» 456.922,36
Türk lirası	» 23.948.013		» 23.948.013
Hariçteki muhabirler:	» 33.684.796,38		» 33.684.796,38
Altın: Safi kilogram	23.948.013		» 23.948.013
Altına tahvili kabul serbest dövizler	» 54.414.806,47		» 54.414.806,47
Diğer dövizler ve borçlu Kıbrıs bakiyeleri	» 88.099.602,85		» 88.099.602,85
Hazine tahvilleri:	» 158.748.563,—		» 158.748.563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	» 24.221.621,—		» 24.221.621,—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfiKAN Hazine tarafından vâki tediyat	» 134.526.942,—		» 134.526.942,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	» 40.000.000,—		» 40.000.000,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	» 288.500.000,—		» 288.500.000,—
Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vaziedilen	» 152.500.000,—		» 152.500.000,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabil 3902 No.lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaziedilen	» 615.526.942,—		» 615.526.942,—
MENDUAT:		Lira	
Türk lirası	» 117.556.075,85		» 117.556.075,85
Altın: Safi kilogram	» 877.422		» 1.234.164,05
3850 No.lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabil tevdi olunan altınlar:	» 78.124.167,90		» 78.124.167,90
Safi kilogram	» 55.541.930		» 78.124.167,90
Döviz Taahhüdâtı:	» 27.284.101,42		» 27.284.101,42
Altına tahvili tabii dövizler	» 141.537.041,04		» 141.537.041,04
Diğer dövizler ve alacaklı Kıbrıs bakiyeleri	» 27.284.101,42		» 27.284.101,42
Muhtelif	» 1.011.674.627,99		» 1.011.674.627,99
Yekün	1.011.674.627,99	Yekün	1.011.674.627,99

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto hadmi % 4 altın ilâveten avans % 8

Pilevne harbine girmiş bir ihtiyarın beyaz saçları te.rar kararıyor!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
rakdaroglu, o muharebede kendisinin de gönüllü olarak asker yazıldığını ifade etmekte ve saçlarının böyle ansızın siyahlaşması hadisesini soranlara da lâtife olarak: «Fena mı? Günden güne gençleşiyorum» demektedir. Bu saç kararına olayı, buradaki doktora da sorulmuş, fakat bir mana verilememiştir.
Çok zinde bir vücuda malik olan bu asırlık ihtiyar, fevkalâde kahve tiryakisi ve bekârdır. Başka hiç bir mükeyyifatla ülfeti yoktur.

RADYO

PAZAR 6/9/4042
8,30: Saat ayarı, 8,32: Marşlar (Pl.), 8,40: Ajans haberleri, 8,55: Uvertür ve marşlar (Pl.), 12,30: Saat ayarı, 12,33: Karşılaş program (Pl.), 12,45: Ajans haberleri, 13: Saat ayarı ve şarkılar, 13,30: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18,03: Radyo dans orkestrası, 18,45: Şarkılar, 19: (Ziraat saati), 19,15: Türküler, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Serbest 10 dakika, 19,55: Fasil heyeti, 20,15: (Derleşme saati), 20,30: Beethoven'in piano sonatlarından Op. 53: 21: (Evin saati), 21,15: Karşılaş maktamlardan şarkılar, 21,50: İstanbul at yarışlarının neticeleri, 22: Genç bes, tekârlar serkisinden, 22,30: Saat ayarı ve ajans haberleri.

SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece
Beylerbeyi İskele sinema bahçesinde
«İÇ GÜVEYSİ»
Büyük komedi
3 perde

Dr. İbrahim Denker

Bilgili, Hastanesi Dahiliye Müte, hassısı. Her gün saat 15 ten sonra Beyoğlu - Akacami. Sakızağacı caddesi Çöplükçe sokak No. 13
Telefon: 4248.

İstanbul borsası

5/9/1942 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER		
	Açılış ve kapanış	
İstanbul	1 Sterlin	5,22
New York	100 Dolar	132,20
Genevre	100 İsviçre Fr.	30,365
Pariz	100 Franga	12,89
Amsterdam	100 İsviçre G.	30,72
Bir altın lira		33,20
24 aylık bir gram külçe altın		460
Esham ve Tahvilât		
İkramiyeli % 5 933 Ergani		22,05

Bakkallar ekmeğin karnesi mukabilinde un satacaklar

Fiat Mürakabe Komisyonu vazifesini görmek üzere faaliyete geçen belediye daimi encümeni dün un tevziyatına dair mühim bir karar vermiştir. Un tevziyatı şimdiye kadar yalnız firmalarda yapılmakta olduğundan tevzi günleri halkın tehacümü yüzünden birçok güçlükler ve aksaklıklar olmaktadır.

Daimi encümenin yeni kararına göre haftanın her Pazartesi günü karne mukabilinde halka 600 gramlık ekmeğin yerine arzu edenlere 16 kuruş fiatla 422 gram un her semtin bakkalında serbestçe satılacaktır.

Bakkallarda un satışlarına önümüzdeki Pazartesi günü başlanacaktır.

Dr. ABAHUNİ

Vazifesinden dönmüştür. Kum kapıdaki muayenehanesinde hergün hasta kabul ve tedavi eder.

Son Posta matbaası:
Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Sahibi: A. Ekrem USAKLIGİL